

Svätí ochrancovia naši, orodujte za nás!

NAŠE SVETLÁ, IV.

Apríl

Čítanie zo životov svätých

Zostavil: RUDOLF SCHIKORA CSsR.

EXERCIČNÝ DOM VO FRÝDKU
1947

„Duše spravodlivých sú však v Božích rukách,
a mučidlo smrti sa ich nedotkne.
Nemúdri sa nazdávali, že je po nich;
za nešťastie posudzoval sa ich odchod, za skazu ich poberanie od nás. –
Oni sú však v pokoji.
Lebo keď aj, podľa mienky ľudí pretrpeli muky,
jednako všetka ich nádej bola v nesmrteľnosti.
Po nedlhom treste prijmú veľké blaho,
pretože ich skúšal Boh a zistil,
že sú ho hodni.
Vyskúšal ich ako zlato v peci
a prijal ich ako celopalnú obeť.
Skviet' sa budú ľudia spravodliví,
prebehnú s' a iskry cez trstinu,
súdiť budú ľudstvo, nad národmi panovať
a Pán bude ich kráľom naveky.
Tí, čo mali v neho nádej, poznajú pravdu
a čo boli verní v láske, spočinú v ňom,
lebo milosti a zľutovania sa dostane jeho vyvoleným.“
(Mudr3,1-9)

„Vtedy sa spravodliví zaskvejú ako slnko v kráľovstve svojho Otca.“
(Mt13,43)

„Bratia, spoločne ma napodobňujte a všímajte si tých, čo žijú podľa vzoru, aký máte
v nás!“
(Flp3,17)

1. apríla

„V Tebe, Pane, som dúfal.“

Pred rokom 1000 sa všeobecne očakávalo, že bude koniec sveta. Myšlienka na posledné veci mala blahodárny vplyv na mravnosť. Keď sa však rok 1000 minul a očakávaná katastrofa nenastala, ľudia si vydýchli a oddali sa pôžitkom. Nastal veľký a všeobecný úpadok mravnosti. V tejto dobe žil sv. Hugo.

Hugo sa narodil v roku 1053 v ChateauNeuf vo valencskej diecéze. Keď ukončil svoje vzdelanie, dostal podľa vtedajšieho neblahého zvyku kanonicku prebendu vo Valencii, hoci ešte nebol kňazom. Keď bol neskôr vysvätený na kňaza, horlivo plnil svoje povinnosti.

Povahou bol jemnocitný a hanblivý. V mladosti mu boli práve tieto vlastnosti mocnou hradbou proti mnohým pokušeniam. Najviac ho trápilo, že mu, keď sa chcel modliť alebo slúžiť svätú omšu, prišli na myseľ najhanebnejšie predstavy a rúhavé myšlienky. Bola to slabosť nervov, proti ktorým bojoval, ale márne, a tak sa trápil.

Najviac sa však zľakol, keď ho pápež Gregor VII. chcel vysvätiť na biskupa. Bázeň zvierala jeho srdce. Jeho úzkostlivé svedomie sa chvelo pred bremenom biskupského úradu; ochaboval na mysli a stával sa zádumčivým. Ťažké pokušenia proti nádeji na neho doliehali a zrazu sa mu zdalo, že už nemôže veriť v Božiu Prozreteľnosť. Pápež tešil svätca a dodával mu mysle, a keď Hugo namietal, že nie je hodný tej dôstojnosti, povedal pápež: „Zrejme diabol predvída, akú veľkú škodu bude mať peklo tvojím pôsobením, preto sa ťa snaží odvrátiť od biskupského úradu.“

Vrátiac sa z Ríma do vlasti, uvidel mladý biskup vo svojej diecéze ohavnosť spustošenia na svätom mieste. Ani v duchovenstve ani u ľudí nebolo kázne. Mnohí kňazi žili v neplatnom manželstve, mali záľubu v lovoch a iných zábavách, kupčili s úkonmi a posvätnými vecami a zanedbávali svoje povinnosti. Svetskí páni rozdávali cirkevné dôchodky podľa ľubovôle a v širokých vrstvách vládla náboženská nevedomosť, vlašnosť a nemravnosť. Nebolo divu, že Hugo vidiac to, horko zaplakal.

Poznal dobre, že k vyplneniu takýchto neprístojností nestačí sám. Preto prosil úpenlivo Boha o dar sily. Pôstom a kajúcimi skutkami sa pripravoval k práci, ktorá na neho čakala. Dva roky pracoval Hugo až do omdletia, a napriek tomu, výsledky jeho práce neboli také, ako si prial. Preto opustil biskupstvo a odobral sa do kláštora. Avšak pápež mu rozkázal, aby sa bezodkladne vrátil do Grenobla a ujal sa znovu biskupského úradu. Hugo poslúchol a vo svätej poslušnosti dosiahol veľké úspechy v obnove svojej diecézy.

Prišiel rok neúrody a hladu. Biskup rozdal všetok svoj majetok a všetky svoje príjmy medzi hladujúcich. Nakoniec predal i biskupský prsteň, aby pomohol núdznym.

Do Grenobla prišiel svätý Bruno a prosil o nejaké miesto, kde by so šiestimi druhmi mohol založiť kláštor. Hugo ho s radosťou prijal a dal mu pustinu Chartreuse.

Trpel veľkými bolesťami hlavy a žalúdka, ku koncu života stratil pamäť. Ale modlitby nezabudol a vo dne v noci sa modlieval, takže jeho spolubratia mu dohovárali, aby sa tak neunavoval. On však odpovedal, že modlitba ho neunavuje, naopak, osviežuje. Päťdesiat rokov niesol bremeno svojho povolania. V ranných hodinách 1. apríla 1132 vstúpil pred Sudcu živých i mŕtvych. Vyobrazuje sa s labuťou.

„Prečo si zarmútená, duša moja, a prečo ma znepokojuješ? Dúfaj v Boha!“ (Ž41,6) „Dúfam v Teba, Bože môj, že mi hriechy odpustíš, svoju milosť mi udelíš, a naveky ma spasíš, pretože si všemohúci a dobrotivý, milosrdný a verný. V tejto nádeji chcem žiť a zomrieť. Ó, Bože, posilni moju nádej!“

2. apríla

František z Pauly, vyznávač

Pokora – láska

Na starom obraze sv. Františka z Pauly je nápis: Caritas – humilitas, t. j. láska – pokora. To je celý život tohto svätca, ktorého prísnosť by sme nepochopili, keby nebolo prežiarená pokorou a láskou.

František sa narodil v roku 1437 v mestečku Paole pri Neapole. Keď v mladosti ochorel, prestrašení rodičia urobili sľub, že ho dajú, ak sa uzdraví, do františkánskeho kláštora. František sa uzdravil, a keď mal 13 rokov, dali ho rodičia do kláštora v San Marku, kde pomáhal v kuchyni. Konal všetky cvičenia rehoľníkov, ale nerozhodol sa pre františkánsky rád. Až keď vykonal púť do Ríma a do Assisi, šiel do jaskyne v horách Kalábrie a tam žil v najväčšej prísnosti šesť rokov. Pridalo sa k nemu niekoľko mužov – pustovníkov, ktorým

dal František rehoľu a meno „Minimi“, t. j. najmenší. Táto rehoľa je najprísnejšia, žiada obetovanie všetkého. Okrem troch obvyklých sľubov chudoby, čistoty a poslušnosti, skladali ešte štvrtý: „ustavičného pôstu“. Ich denný poriadok bol: práca, mlčanie, nočné bdenie a pôst. K odôvodneniu pôstu píše vo svojej reholi: **„Keď sa telo postí, duch sa očisťuje, myseľ pozdvihuje, telo duchu podrobuje, srdce pokoruje; potom žiadostivosť už nenachádza úrodnú pôdu, oheň žiadostivosti hasne a miesto neho sa rozsvieti svetlo čistoty.“**

Nám synom inej doby sa zdá táto prísnosť krutou, svätému Františkovi a jeho druhom bola sladkým jarmom, ktoré radostne znášali. Jeho spôsob neodstrašoval, ale priťahoval. Vidiecki ľudia ho mali radi, pretože vedel z rôznych bylín uvariť lieky pre ľudí i dobytok, a ľudom z mesta imponovala veľkosť jeho osobnosti a múdrosť jeho úsudku. Chodili k nemu pre radu kardináli, králi i pápeži.

Francúzsky kráľ Ludvík bol ranený mŕtvicou. Keď sa trochu zotavil, zmocnila sa ho veľká bázeň pred smrťou. Keď mu lekári nepomohli, hľadal útočisko v náboženstve. Dozvedel sa, že František z Pauly robí zázraky. Sľuboval mu veľa peňazí, ak príde a uzdraví ho. František nechcel. Tu sa obrátil kráľ na pápeža Sixta IV. Pápež rozkázal svätcovi, aby ku chorému kráľovi išiel. František poslúchol.

Keď kráľ uvidel svätca, zaradoval sa, pokľakol pred ním a prosil ho, aby mu od Boha vyprosil zdravie a predĺženie života. Svätec mu však odpovedal, že kráľov život ako život každého človeka má svoje medze, aby sa teda pripravil na smrť. Kráľ bol týmito slovami síce zarazený, napriek tomu však pridelil hostovi vo svojom zámku obydlie a preukazoval mu všemožné pocty.

Aby skúšal jeho cnosť, dal kráľ svätcovi poslať na stôl strieborné a zlaté náčinie. František všetko odmietol a povedal kráľovi, aby radšej vrátil cudzí majetok nespravodlivo zadržaný; jemu ako rehoľníkovi že stačia drevené čaše. – Kráľ poslal svätcovi na druhý raz sošku Panny Márie zo zlata v cene 17.000 zlatých a prosil, aby ju prijal zo zbožnosti. Svätec odvetil, že nectí zlato, ale najsvätejšiu Matku Božiu a že mu stačí obrázok z papiera. – Keď mu kráľ ešte raz poslal sošku s podotknutím, že ju môže predať a peniaze rozdať chudobným, dostal odpoveď, že k tomu má svojich almužníkov.

Kráľ spoznal, že František je svätec, rozprával sa s ním denne, robil úprimné pokánie, zmieril sa s korunným princom Karolom a odovzdal mu spravovanie krajiny. Ďakujúc svätcovi, zomrel v jeho náručí šťastnou smrťou v roku 1483. Ludvíkov syn Karol VIII. žil dovtedy rozmarne, ale Františkovým pôsobením začal žiť skutočne kresťansky. Ludvíkova dcéra Johana z Valois sa zriekla sveta a založila panenskú rehoľu „Zvestovanie Panny Márie“.

Na Kvetnú nedeľu v roku 1507 bol František zachvátený zimnicou, prijal sväté sviatosti majúc okolo hrdla povraz. Dal sa položiť na holú zem a zomrel 2. apríla 1507.

Pochovaný bol v kláštornom chráme v Plessis de Tours.

3. apríla **Sv. Richard, biskup** **„Hniloba kostí je závisť.“ (Prísl 14,30)**

Richard sa narodil v roku 1197 vo Vichu pri Worcestre v Anglicku. Keď rodičia zomreli, pripadol ich zadĺžený a zanedbaný statok jeho staršiemu bratovi. Richard vidiac, že spustnuté hospodárstvo neposkytuje bratovi výživu, slúžil mu nezištne a obetavo a snažil sa ťažkou prácou a šetrnosťou otcov statok zvelebiť. Starší brat, ktorý dlhšiu dobu strávil v zajatí a tým duševne i telesne zoslabol, bol rád, že Richard tak obetavo hospodári a postúpil mu úradnou zmluvou zdedený majetok.

Zanedlho však ľutoval svoj krok. Podľa vôle príbuzných sa mal Richard oženit s urodzenou a bohatou nevestou. To vzbudilo v bratovi závisť. Keď to šľachetný Richard spozoroval, priniesol zmluvnú listinu, roztrhal ju, vrátil bratovi postúpený statok, odkázal neveste, s ktorou sa doposiaľ ani nestretol, že sa jej vzdáva, a povedal bratovi, aby si ju sám vzal, ak ona i jej príbuzní budú súhlasiť. Tak sa Richard zbavil všetkých starostí o pozemské veci a odňal slabému bratovi všetky príčiny k závisť.

Nemajúc žiadneho majetku, ale dôverujúc v pomoc Božiu, odobral sa Richard na vysokú školu do Oxfordu a odtiaľ do Paríža. Zoznámil sa tam s dvoma snaživými, zbožnými druhmi, s ktorými spoločne žil. Boli tak chudobní, že mali jediný plášť, ktorý nosili striedavo a jedávali len chlieb a vodu. A predsa spomínal Richard rád po celý život na svoje štúdiá, hovoriac, že nikdy nebol šťastnejší než vtedy.

Z Paríža odišiel do Bologny. Tam pobudol 7 rokov. Tamojší chorý profesor mu ponúkol svoje miesto a svoju dcéru za manželku, ale Richard odmietol a vrátil sa do Anglicka. Zaumienil si, že sa bude venovať

duchovnému stavu. Canterburský arcibiskup sv. Edmund ho urobil svojím kancelárom. Keď bol Edmund vyhnaný, Richard ho sprevádzal a doslúžil mu až k smrti. Vrátiac sa, stal sa farárom na vidieku. Nepobudol tam dlho, lebo bol zvolený chichesterským biskupom. Avšak kráľ Henrich III. neuznal jeho voľbu a zastavil mu všetky príjmy. Richardovi nezostalo nič iné, než odísť do Ríma, aby tam hľadal pomoc. Pápež Inocenc III. ho potvrdil a vysvätil na biskupa. Ale kráľ mu napriek pápežovmu napomínaniu zadržal príjmy z biskupských majetkov, preto musel žiť Richard v cudzom dome v najväčšej chudobe. Až po dvoch rokoch bol kráľ pápežovými hrozbami donútený zadržané majetky biskupovi vrátiť.

Richardova dobročinnosť nepoznala medze. Keď už nemal peniaze, predal stolové náčinie a výťažok rozdal chudobným. Raz jeho statok utrpel požiarom škodu, služobníci nariekali; ale Richard povedal: „To nešťastie nás stihlo bezpochyby preto, že som nebol k chudobným tak štedrý, ako som mal byť.“

Richard dbal, aby sa Božie a cirkevné prikázania zachovávali. A kto sa previnil, toho potrestal bez ohľadu na stav a úrad. Raz sa previnil kanonik, ktorý bol zo šľachtického rodu; biskup sa nepozeral na osobu a zosadil ho z úradu. Arcibiskup i kráľ sa prihovárali za kanonika, ale Richard povedal, že trvá na svojom rozhodnutí, dokiaľ previnilec nenapraví pohoršenie.

Richard zásadne neudeľoval hodnosti a úrady príbuzným, ako sa to vtedy často robilo; hovoril, že Kristus Pán neustanovil svojím námestníkom Jakuba, svojho príbuzného, ale Petra, ktorý nebol jeho príbuzným.

Richard zomrel na apoštolských cestách v Doveri 3. apríla 1253.

4. apríla

Sv. Izidor Sevillský, biskup a cirkevný učiteľ Ako vták k letu, tak je človek zrodený k práci

Izidor sa narodil okolo roku 560 v Karthagane. Jeho starší brat sv. Leander sa stal biskupom v Seville.

Po smrti rodičov bol mladučký Izidor vychovávaný bratom Leanderom. Izidor bol veľmi nadaný, avšak nestály a vrtkavý, takže raz bol nútený ho prísne potrestať, aby ho donútil ku štúdiu. Raz Izidor utiekol bratovi, obávajúc sa trestu za svoju nedbalosť. Túlal sa po okolí mesta, až sa unavil a odpočinul si pri studnici obloženej kameňom. Tu si všimol hlboké zárezy na hriadeli a početné jamky na kamennom obložení studne. Keď po chvíli prišla k studnici žena pre vodu, Izidor sa jej pýtal, ako vznikli tie zárezy na hriadeli a jamky v kameni. Žena odpovedala: „Zárezy spôsobil povraz stále sa navinujúci na hriadel, jamky vyhlbila voda.“ Dlhو premýšľal mládenec o tejto veci, rozjímal o svojej doterajšej nestálosti a lenivosti a povedal konečne sám sebe: „Čo všetko dokáže vytrvalosť! I tvrdý kameň sa vydlabe kvapkami vody často padajúcimi a drevo sa vyderie každodenným navíjaním povrazu. Prečo by som i ja s Božou pomocou nedosiahol veľkú učenosť, ak budem ustavične pracovať!“ Táto myšlienka ho prenikla tak, že skončil s doterajšou ľahkomyselnosťou a horlivým štúdiom a cvičením v cnostiach sa stal veľkým učencom a svätcom.

Po dokončení štúdií bol Izidor vysvätený na kňaza. Zatiaľ nastali v Španielsku pre katolícku Cirkev zlé časy, keď ariánsky kráľ Visigothov Leovigild začal kruto prenasledovať duchovenstvo, niekoľko biskupov vrhol do väzenia a biskupa Leandra zo svojej ríše vyhnan. V tej dobe sa postavil mladý kňaz Izidor verným katolíkom v Španielsku na čelo, utvrdzoval ich vo viere, pracoval na návrate bludárov do lona pravej Kristovej Cirkvi a nedbajúc na nebezpečenstvá, bojoval neohrozene proti ariánskym bludom. Požehnaná činnosť Izidora mala znamenitý výsledok. Boh obmäkčil srdce kráľa Leovigilda, že sa dal na pokánie, krivdy proti Cirkvi spáchané napravil, uväznených kňazov prepustil a biskupa Leandra povolal z vyhnanstva.

Po bratovom návrate sa Izidor odobral do kláštora a prijal rehoľné rúcho, aby v zátíší kláštora premáhal v sebe samolásku a telesnosť a sebazáporom sa utvrdil v pokore.

Izidor nežil v kláštore dlho. Biskup Leander zomrel dňa 27. februára 596 a katolícky kráľ Rekkared i duchovenstvo s ľudom zvolili jeho nástupcom na sevillskom biskupskom stolci Izidora. Z toho bola veľká radosť v celej zemi, lebo Izidor bol všade známy ako muž hlbokej učnosti, ohnivej výrečnosti a horlivosti pre katolícku vieru.

Ako biskup kráčal verne v šľapajách svojho brata. Snažil sa kresťanskú vzdelanosť zaniknutou vojnami v krajine priviesť k rozkvetu. Preto zakladal školy a ústavy na výchovu mládeže a zveleboval rehole. Znamenitá sevillská škola založená ním vychovala množstvo slávnych mužov, najmä sv. Idefonza.

I ako biskup žil Izidor spôsobom mnícha. Bol pokorný, k sebe prísny, odopieral si akékoľvek pohodlie a rozjímal každodenne o prehorkej Spasiteľovej smrti. Láskovosťou, dobročinnosťou a trpezlivosťou

príťahoval k sebe srdcia všetkých dobrých ľudí a prekonával i ľudí zatvrdnutých. O chudobných, chorých a úbohých sa staral otcovsky. I nebolo divu, že sa mu podarilo s Božou pomocou veľké množstvo ariánskych Visigotov zmieriť s katolíckou Cirkvou. Jeho pôsobenie siahalo ďaleko za hranice sevillskej diecézy; kam horlivý biskup sám neprišiel, tam sa dostali jeho listy a spisy zložené na obhájenie katolíckej viery. Jeho meno bolo známe a velebené v celom Španielsku i v cudzine.

Ako spisovateľ sa skvel Izidor učenosťou a nábožnosťou. Už v mladosti nadobudol rozsiahle vedomosti, zbieral s veľkou usilovnosťou výsledky učeného bádania predošlých vekov a spísal množstvo kníh, ktoré dlho do stredoveku ožívali po celej Cirkvi s veľkou vážnosťou. Okrem kníh z oboru bohovedy a filozofie písal o hvezdárstve, o všeobecných dejinách, o dejoch visigothských kráľov a zložil náučný slovník všeobecných vedomostí. Pre tieto zásluhy bol Izidor zaradený medzi cirkevných učiteľov.

Zostarnúc na Kristovej vinici sa Izidor pripravoval na kresťanskú smrť. Keď poznal, že sa jeho život blíži ku koncu, zvolal všetkých svojich dlžníkov a odpustil im ich dlhy, zvyšok svojho majetku rozdal chudobným. Potom sa dal doniesť do Stoličného chrámu, kde sa zišli duchovní a veriaci, a rozlúčil sa s nimi. Dvaja biskupi ho obliekli do kajúceho rúcha a posypali mu hlavu popolom, on potom pozdvihol zoslabnuté ruky k nebesiam, modlil sa hlasno za odpustenie hriechov, vykonal sv. spoveď a prijal Pánovo Telo. Nakoniec napomínal plačúcich duchovných i veriacich, aby sa svätej katolíckej viery nezvratne držali, v láske zotrvali a o svoju spásu sa starali, odporučil sa do ich modlitieb, požehnal im a bol za veľkého plaču všetkých odnesený do svojho príbytku, kde po štyroch dňoch 4. apríla 636, zomrel.

5. apríla

Sv. Vincenc Ferrerský, vyznávač **„Kde je pokora, tam je i múdrosť.“ (Prís11,2)**

Bola to smutná doba, v ktorej žil Vincenc Ferrerský. Od roku 1309 až do roku 1378 prebývali pápeži v meste Avignone na južnom Francúzsku. Tam mali na nich vplyv zlí francúzski králi k veľkej škode Cirkvi. Keď sa vplyvom sv. Kataríny Sienskej pápež Gregor XI. v roku 1377 vrátil z Avignonu do Ríma a po jeho smrti bol zvolený Urban VI., nátlakom Francúzska bol zvolený protipápež Klement VII., ktorý sa usídlil opäť v Avignone. Týmto neblahým činom bol rozpoltený celý katolícky svet. Pápeži sa stávali hračkou svetských panovníkov, kázeň v duchovenstve poklesla a ľud znemravnel. Až Kostnickým snemom bola Cirkvi vrátená jednota, keď v roku 1417 bol zvolený pápež Martin V., ktorého všetci uznali za hlavu Cirkvi.

V tejto dobe žil sv. Vincenc Ferrerský. Narodil sa v roku 1350 vo Valencii. Ako sedemnášťročný vstúpil k dominikánom. Študoval vo Valencii, Leride a Barcelone a stal sa zakrátko učiteľom filozofie. Svojim žiakom kládol na srdce modlitbu. Hovorieval: „Ak chcete prospievať vo vedách, hľadajte ju viac u Boha než v knihách. Učenosť je Božím darom; nie je ovocím usilovnosti a rozumu.“

Už vtedy vynikal ako kazateľ a apoštol, ktorého chvála sa šírila po celej Andalúzii. Preto stúpeni vzdoropápeža Klementa VII. žiadali Vincenca, aby pre neho získal aragonský kráľovský dom. Tu začína bolestný omyl Vincenca, že bol dlhšiu dobu stúpencom avignonských pápežov. Domnieval sa, že slúži pravde, keď slovom a písmom horlil pre Avignon, až predstavení rádu zakročili. Počúvol. Až v roku 1391 vystupuje zase vo verejnom živote ako radca nového kráľa Jána Aragonského. Nástupca Klementa VII. Benedikt XIII. ho povolal do Avignonu a menoval ho správcom pápežského paláca. Vincenc si vyžiadal dovolenie, aby mohol ako apoštolský misionár kázať Božie slovo.

Vincenc bol kazateľom z Božej milosti. Rečnil najradšej o prehorkom Pánovom umučení a o posledných veciach človeka, zvlášť o poslednom súde.

Keď podrobným opisovaním posledného súdu otriasol srdcom poslucháčov a dojal hlbiny ich duší, hovorieval mäkkým hlasom o Božom milosrdenstve, vyzýval k ľútosti, zaprisahajúc prítomných, aby sa odvrátili od svojich zlých ciest nie zajtra, ale ihneď bez odkladu.

Raz bol požiadaný, aby kázal na dvore mocného kniežata. Pripravil sa k tomu svedomito a prednášal krásne myšlienky uhladeným slohom a vybranými slovami, avšak jeho kázanie vyznelo naprázdno a neprinieslo žiadne ovocie. Keď sa ho opýtali, prečo jeho znamenitá reč neprenikla, odpovedal: „Dnes kázal brat Vincenc, inokedy káže mojimi ústami Kristus.“

Raz priviedli k sv. Vincencovi ženu nemú od narodenia. Svätec sa opýtal ženy: „Čo si praješ, dcéra?“ a k úžasu prítomného ľudu, nemá otvorila ústa a povedala: „Chlieb a dar reči!“ Nato jej svätec povedal: „Chlieb každodenný budeš mať, avšak dar jazyka nedostaneš. Boh ti to odoprel pre tvoju budúcu spásu. Lebo

keby si mohla hovoriť, jazyk by bol tak uštipačný proti blížnym, že by si tým stratila život tela i život duše. Neprestávajú v duchu velebiť Pána a varujú sa v budúcnosti prosiť Pána o to, čo ti odopiera nie bez príčiny.“ Žena odpovedala: „Svätý otče, chcem robiť, k čomu ma napomínaš.“ A ihneď onemela zas a zostala nemá ešte sedem rokov, až do smrti.

Doteraz sv. Vincenc veril, že jeho priaznivec vzdoropápež Benedikt má dobrú vôľu a je v práve. Ale čím ďalej, tým viac sa presvedčoval, že tomu tak nie je, a preto sa od roku 1412 deje v ňom veľká premena. Po Kostnickom sneme sa v roku 1416 odriekol Benedikta a v mene španielskych kráľovstiev vypovedal Avignonu poslušnosť. Za toto rozhodnutie musel trpieť nenávisťou svojich bývalých priateľov. To bola jeho obeť pre jednotu Cirkvi.

Posledné dva roky svojej misionárskej činnosti prežil v Bretónsku. Ochorel nadľudskými námahami. Jazdil na oslíkovi, a keď už nemohol vystúpiť na kazateľnicu sám, dával sa tam vynášať a kázal s takým zápalom, že pôsobil divy obrátení. Spoznajúc, že mu nastáva koniec života, prijal sväté sviatosti a dal si predčítať z Nového Zákona o Pánovom umučení. Potom sa modlil kajúce žalmy a litánie k všetkým svätým. Zomrel 5. apríla 1419 vo Vannes,

6. apríla

Bl. Juliána Kornelionská, panna Pamiatka jeho umučenia

Opodiaľ mesta Lutycho v Belgicku leží dedinka Retines. Tu sa narodila v roku 1193 blahoslavená Juliána, ktorú si vyvolil Boh za prostrednicu, aby ku zvelebeniu najsvätejšej Sviatosti Oltárnej bola zavedená v Cirkvi slávnosť Božieho Tela. Raz, keď kľáčala, zdalo sa jej, akoby videla plný mesiac, ale na jednom jeho mieste bola škvrna. Čo to znamená? Bála sa, že ju zlý duch týmto videním klame. Dva roky prosila, aby jej Boh oznámil, čo znamená toto videnie. Konečne jej to sám Kristus vysvetlil: mesiac je obraz cirkvi; temnou škvrnou je naznačené, že v cirkevnom roku chýba ešte zvláštny sviatok ku cti najsvätejšej Sviatosti. Juliána bola k tomuto povolaná, aby tento sviatok zaviedla.

Pokorná duša sa naľakala. Úpenlivo prosila Pána, aby povolal dušu schopnejšiu a hodnejšiu. Dvadsať rokov ukrývala toto tajomstvo vo svojom srdci, až potom, keď sa stala v roku 1230 predstavenou kláštora, oznámila svoje tajomstvo najprv kanoníkovi pri chráme sv. Martina v Lutychu Jánovi de Lausenna a potom arcidiakonovi Jakubovi Troyesskému a provinciálovi dominikánov Hugonovi. Mužovia to oznámili lutyšskému biskupovi Róbertovi. Ten potom vyšetril všetko, čo bolo Juliáne zjavené, vydal po dlhom premýšľaní a zdráhaní v roku 1246 pastierky list, v ktorom nariadil, aby nasledujúci rok po celej jeho diecéze bol slávený čo najskvelejšie sviatok Božieho Tela. Biskup Róbert však zomrel ešte v tom roku a jeho rozkaz nebol vykonaný. Zatiaľ sa stal spomínaný Dominikán Hugo kardinálom a pápežským vyslancom v Nemecku, a keď opäť zavítal do Lutychu, zaviedol sviatok Božieho Tela najprv v lutyšskom biskupstve a potom i v iných diecézach nemeckých zemí.

Ako Sviatosť Oltárna nie je len chlieb z neba všetku ľúbeznosť v sebe obsahujúca, ale i pamiatka umučenia Pána, tak aj apoštolka sviatku Božieho Tela bola vedená krížovou cestou.

V roku 1230 bola zvolená za predstavenú kláštora. Krátko potom povstal bez jej viny, ale kvôli nej, v kláštore nepokoj ako medzi rehoľnicami, tak medzi svetskými ľuďmi v meste. Jej nadriadený predstavený, zvolený proti cirkevným predpisom, vystúpil proti Juliáne s nenávisťou a ohováraním. Keď si svätica už nevedela rady, opustila s niekoľkými vernými rehoľnicami kláštor. Zakrátko jej však biskup dopomohol k právu a zasa ju ustanovil predstavenou. Avšak jeho nástupca, človek svetského zmýšľania, zasa Juliánu prenasledoval.

Keď i ľud bol poštvaný proti kláštora a jeho predstavenej, Juliána znovu opustila mesto. Od tej doby nemala stáleho príbytku. Tajomná, akoby diabolská nenávisť a zloba ju prenasledovala, kamkoľvek sa odobrala. I tí, ktorí jej dopriali prístrešie, mali z toho časnú škodu a neprijemnosti.

Ako sa napokon tešila, že jej ponúkli izbičku pri kostole vo Fosses, kde posledné dva roky žila, opustená od ľudí v samote, ale v prítomnosti sviatostného Pána Ježiša.

Keď v smrteľnej chorobe už nemohla prijímať Pánovo Telo, kňaz priniesol Sviatosť Oltárnu, ukázal ju a povedal: „Vidíte tu, matka, svojho Spasiteľa, ktorý sa tak znížil, že za vás chcel trpieť a umrieť. Proste ho, aby vás chránil pred vašimi nepriateľmi a bol vašim vodcom!“ Juliána sa všetkou silou pozdvihla a veriacim

okom hľadiac na najsvätejšiu Sviatosť, povedala pevným hlasom: „Amen!“ Potom zomrela. Bolo to 5. apríla 1258.

7. apríla

Bl. Herman Jozef, premonštrát

„Čo ste urobili jednému z týchto najmenších bratov, mne ste urobili.“

Herman Jozef sa narodil za panovania cisára Bedřicha Rudovousa v Kolíne nad Rýnom chudobným rodičom, ktorí ho bohabojne vychovávali. Majúc chudobu údelom, znášal často hlad a zvykol si už v najútlejšej mladosti skromnosti, pokore a tichosti. V siedmom roku svojho veku začal chodiť do školy, kde učením, mravnosťou a nábožnosťou výborne prospieval. Po škole sa ponáhlal do Pánovho chrámu, kde kľáčiaval a sedával celé hodiny pred sochou Božej Rodičky, držiac v lone Ježiška. Tu priľnulo jeho detinské srdce horúcou láskou k Panne Márii. Nábožný chlapček sa modlil, rozjímal a rozprával sa s Božou Rodičkou a Ježiškom, akoby stáli pred ním živí; im rozprával, čo mal na srdci, a jeho detská myseľ im podávala, čo dostal od matky, kus chleba, jablko alebo iné darčeky. Pannu Máriu nazýval svojou matkou a ružou, a dostal od nej už počas detstva mnoho milostí.

Keď Herman dokončil svoje štúdiá, predstavený mu zámerne zveril úrad, protivný jeho duchu, ktorý bol stále obrátený k veciam nebeským; bol totiž poverený, aby sa ešte s jedným starším bratom starol o jedáleň a prípravu pokrmov pre bratov. Musel po celý deň behať sem a tam a starať sa, nariaďovať a premýšľať, takže niekedy i s povinnými modlitbami prišiel do úzkych, nehovoriac ani o výnimočných cvičeniach zbožnosti! Ako dobrý rehoľník plnil to, čo bolo jeho povinnosťou, avšak nemohol sa ubrániť akémusi zármutku.

Jeho nebeská matka a pani Mária, ktorú od mladosti vždy tak verne uctieval, neponechala ho dlho na tejto bludnej, nebezpečnej ceste. Jedného dňa sa mu ukázala a láskavým hlasom sa ho pýtala, ako sa mu darí. „Ó, sladká Matka,“ odvetil, „darí sa mi dosť dobre. Ale mám toľko starostí a práce, že nemôžem už vykonať svoje obvyklé modlitby.“ Nato mu nebeská Matka dala krásnu odpoveď: „Syn môj, nie je pre teba väčšia povinnosť než v láske slúžiť bratom.“ Toto slovo pôsobilo na Hermana Jozefa zázračne. Od tej doby slúžil bratom s ochotou a radosťou a nezabúdaj už, že vo viditeľných bratoch slúži neviditeľnému Bohu. Ako životopisec hovorí: „Kedykoľvek mohol bratom preukázať nejakú službu, bol od tej doby samá horlivosť a radosť; zdalo sa, akoby už nechodil ani nebehal, ale lietal: ochota ducha dodávala takpovediac jeho telu krídla.“

Boh sa dobrotou nedá nami prekonať. Za každú obeť, za každý sebazápor dá človeku toľko milosti a požehnaní, že človek skutočne „stokrát viac prijíma“. To isté zakúsil Herman Jozef. Zakrátko mu bol zverený iný úrad, totiž úrad kostolníka, a od tej doby mohol podľa chuti vo dne v noci prebývať v kostole pred svätostánkom a ustavične sa modliť.

Prácou, bdením a pôstami Herman zoslabol a vážne ochorel. Veľmi ho to bolelo a robil si výčitky, že si chorobu sám zaviniť a že teraz je neužitočným údom kláštornej rodiny. Niesol síce trpezlivo svoj kríž, ale ľutoval to, že nemôže bratom slúžiť tak, ako si prijal. Naučil sa hodinárstvu a opravoval ochotne kláštoru a ľudom pokazené stroje.

V roku 1233 na tretiu pôstnu nedeľu prišiel do Steinfeldu posol panenského cisterciáckeho kláštora so žiadosťou, aby tam Herman konal obrady Svätého týždňa. Herman šiel, hoci bol chorý. Prišiel na kláštornú chodbu a povedal: „Tu ma pochovávajú,“ a pritom ukázal na to miesto palicou. A vskutku, keď vykonal obrady, vo štvrtok po Veľkej noci zomrel a bol na tej chodbe pochovaný.

8. apríla

Sv. Mária Egyptská, kajúcnica

„Milosrdenstvo Božie, že sme nezahynuli.“

Mária Egyptská sa narodila okolo roku 344. Už ako mladé dievča utekala Mária od rodičov do veľkomesta, aby sa oddala hriechu. Tak žila sedemnást rokov zmyselným životom a zvädzala iných. Keď v roku 374 išla z Alexandrie veľká púť do Jeruzalema na slávnosť Povýšenia sv. Kríža, i Mária sa pridružila k pútnikom, avšak nie aby robila pokánie, ale aby i na ceste i Jeruzaleme ďalej hrešila.

Keď nadišiel slávny deň Povýšenia sv. Kríža, pripojila sa tiež ona k zástupom, uberajúcim sa do chrámu Božieho hrobu. Sotva však vstúpila na prah tejto svätyne, bolo jej, ako by ju akási neviditeľná ruka uchvátila a ťahala späť. Keď sa spamätala z prvého zľaknutia, pokúsila sa znovu vstúpiť do chrámu. Bola však opäť tajomnou mocou zadržaná. Zhrozila sa nad týmto neočakávaným zjavom, hneď však zapudila vážne myšlienky a pokúsila sa po tretí raz prekročiť prah svätyne. Lenže i tentokrát bolo jej úsilie márne. Únavou klesla v kúte nádvorcia pred chrámom k zemi. Hrôzou sa zachvela. Vo svedomí sa jej ozval hlas, že pre množstvo svojich hriechov je od Boha zavrhnutá a že nie je hodná uvidieť posvätné drevo kríža, na ktorom umrel Spasiteľ. I dala sa do usedavého plaču a po prvýkrát vo svojom živote ľutovala horko svoje neprávosti. Tu zbadala nad sebou obraz Panny Márie; k Nej sa obrátila a úpenlivo volala: „Matka Božia, nie som hodná nečistými očami hľadieť na Teba, avšak počula som, že si Matkou milosrdenstva a útočišťom hriešnikov a že sa Tvoj Božský Syn stal človekom, aby volal hriešnikov k pokániu. Ujmi sa ma teda a vyžiadať pre mňa nehodnú milosť, aby som mohla vstúpiť do chrámu a uvidieť i uctiť svätý kríž, na ktorom Vykupiteľ i pre mňa svoju krv vyliatť ráčil. Ak sa to stane, zaväzujem sa Ti sľubom, že po celý čas svojho života budem oplakávať svoje hriechy a odídem, kamkoľvek mi rozkážeš ísť.“ Keď sa domodlila, išla neistým krokom ku chrámu, vstúpila bez prekážky dovnútra, vrhla sa pred sv. krížom na zem a modlila sa: „Vykupiteľ sveta, oplakávam pred Tebou svoje hriechy a prosím, aby som mohla zomrieť pre Teba, keď som pre Teba nežila.“

Po vykonanej úprimnej sv. spovedi a posilnená svätým prijímaním odišla z Božieho vnuknutia na púšť za Jordánom. Tu žila štyridsaťsedem rokov v pokání, požívajúc len skromných korienkov a bylín rastúcich v piesku. Hrozné pokusenia tam na ňu doliehali, ale modlitbou a kajúcimi skutkami ich premohla.

Okolo roku 420 išiel staručký kňaz a mních na púšť za Jordán, aby osamote slúžil Bohu. Tam našiel Máriu, ktorá ho prosila, aby jej na Zelený štvrtok priniesol Pánovo Telo. Urobil tak. I keď jej na druhý rok opäť na Zelený štvrtok chcel podať sväté prijímanie, našiel ju mŕtvu. I pochoval ju.

„Ťažký hriech je pre človeka najväčšie zlo, pretože ho zbavuje milosti posväcujúcej, pripravuje ho o všetky zásluhy pre nebo a uvažuje na neho Božie tresty časné i večné!“

„Od každého hriechu vyslobod' nás, Pane! Od večnej smrti vyslobod' nás, Pane!“

9. apríla

Bl. Krescencia Hosová z Kaufbeurena

„Všetko môžem v tom, ktorý ma posilňuje.“ (Flp4,13)

Krescencia Hosová pochádzala z Kaufbeurenu. Jej otec bol chudobný plátenník, veľmi zbožný. Už od mladosti chcela ísť Krescencia do kláštora, ale nemohla, pretože rodičia nemali na výbavu. Napokon ju prijali medzi františkanky i bez výbavy.

Duch v onom kláštore nebol vtedy práve dobrý. Boh dopustil, že predstavená a niektoré z rehoľníčok zachádzali s mladou sestrou neláskavo a nespravodlivo. Znovu a znovu jej vytykali, že je k ničomu. Boli jej pridelené najprotivnejšie a najťažšie práce. Ako odev dostala len obnosené šaty; lepšie že si vraj nezaslúži. Za pokrm dostávala často len kúsok plesnivého chleba. To všetko znášala svätica s radosťou. Áno, ešte prosila Boha, aby tisíckrát odmenil sestram za všetko dobré, čo jej preukázali.

Keď jedného dňa predstavená prišla do jej cely a zobrala všetko, čo by jej mohlo chýbať, i obraz Ukrižovaného, ktorý tak milovala, povedala Krescencia: „Bohu vďaka! Konečne som dosiahla, po čom som túžila. Teraz môžem so svojím svätým otcom Františkom povedať: „Boh môj, moje všetko!““

Do kláštora vstúpila dievčina z „lepšej“ rodiny. Krescencia dostala rozkaz, aby novej sestre ponechala svoju izbičku. S radosťou tak urobila a musela dlhšiu dobu každý večer prosiť niektorú sestru, aby jej dovolila u nej v kútiku na zemi si odpočinúť. Keď jej napokon bola daná temná, vlhká komôrka, ďakovala pokorne za túto nezaslúženú milosť.

Pre jej cnosti diabol priamo zúrnil proti svätici. Rušil ju pri práci. Vytrhol jej hrnce a misy z rúk a rozbil ich. Sestry to pričítali jej neobratnosti a zlomyseľnosti. Bola považovaná za čarodejnicu. Niektoré sestry sa jej vyhýbali alebo sa prežehnávali pred ňou. Ktosi jej povedal: „Vraj ste čarodejnica a mali by ste byť upálená na hranici.“ Na to svätica odpovedala: „Chvála Bohu, neviem nič o tom. Pre svoje hriechy by som si však zaslúžila ešte horší trest.“

Neskôr, keď jej nespravodlivá predstavená bola zosadená, stala sa Krescencia vrátničkou, potom novicmajsterkou a napokon predstavenou. Avšak až do smrti jej zostalo utrpenie a choroby.

Pri všetkých tých bolestiach bola svätica veselá. Smutné, zachmúrené osoby nechcela prijať do kláštora, i keby boli celé hory zlata priniesli so sebou. Častejšie hovorievala sestram: „Radujte sa, milé dcéry! Kto nič iné nehľadá a nemiluje nič iné len Boha, tomu je radosť takpovediac vrozená. Veselý sluha je Bohu milý.“

Vynikala bohatosťou vnútorného života. Tým nadobudla takej múdrosti, že mnoho ľudí k nej prichádzalo hľadať radu, útechu a pomoc, i kardináli, biskupi a kniežatá. I najdrzejší posmievač umlkol, keď na neho pohliadla, i najzatvrdunejší hriešnik sklonil zrak, keď bol od nej pokáraný.

Len niekoľko rokov bola predstavenou, ale za túto krátku dobu obnovila rehoľného ducha kláštora. Vo februári 1744 ťažko ochorela. V hrozných bolestiach tešila spolusestry, keď sústrastou nad ňou plakali. Keď zvony 5. apríla 1744 vyzváňali Vzkriesenie, vyslobodil ju Boh z jej bolesti. Pápež Lev XIII. ju prehlásil 7. októbra 1900 za blahoslavenú.

10. apríla

Bl. Antonín Nevrot z Rivoli **„Nechcem smrť hriešnika.“ (Ez33,11)**

Antonín Nevrot sa narodil v Rivoli. Hoci bol nestálej a nepokojnej povahy, vstúpil vo Florencii do dominikánskeho rádu. V roku 1457 prišiel na Sicíliu a prosil o nejaké tiché miestečko, že sa mu cestovanie protiví. Dlho tam nevydržal; vrátil sa do Palerma a prosil o dovolenie, aby mohol ísť do Ríma a do Neapola. Avšak lupiči prepadli loď, na ktorej plával, a tak bol Antonín odvečený do Tunisu a uvrhnutý do žalára. Jeden z jeho spoluväzňov rozpráva: „Navštívil som pátra Antonína. Povzbudzoval som ho, uľahčil podľa možnosti jeho núdzu, vyspovedal som ho a v láske a priateľstve som sa s ním rozprával. Choval sa aspoň podľa zdanía, ako sa sluší na rehoľníka. Len v jednom dôležitom bode chybil: bol príliš netrzeplivý a veľmi nerád znášal kríž uväznenia.“

O niekoľko dní si vymohol dovolenie, aby mohol bývať v meste. Ešte však bol nespokojný a netrzeplivý, hoci všetkého potrebného mal dostatok. Za svoju netrzeplivosť sa úbohý rehoľník pripravil o Božiu milosť a klesal čím ďalej, tým hlbšie. Zabudol na svoj rehoľný sľub a svoju kňazskú dôstojnosť, odhodil rehoľné rúcho, zaprel svoju vieru a stal sa renegátom, t. j.: prestúpil k inej viere, stal sa mohamedánom a oženil sa. Áno, vo svojej zaslepenosti začal prekladať korán, posvätnú knihu mohamedánov, do latinskej reči.

Ale práve táto práca bola prostriedkom Božieho milosrdenstva k jeho obráteniu. Pri štúdiu koránu poznal Antonín, že mohamedánska vieru je bludná a povrchná. Spoznal svoje pochybenie, srdečne to ľutoval a rozhodol sa, že sa vráti k pravej viere a naprávi pohoršenie, ktoré dal.

Prepustil svoju manželku, vyspovedal sa a rok po svojom odpade od viery, bolo to na kvetnú nedeľu v roku 1460, prišiel pri bohoslužbách do kostola, verejne sa zriekol bludu islamu a vyznal svoju kresťanskú vieru. Potom odišiel ku kalifovi, mohamedánskeho predstavenému mesta, aby i pred ním vyznal svoju vieru. Kalif, prekvapený týmto obrátením, snažil sa ho najprv darmi a sľubmi odvrátiť od viery. Keď sa to nepodarilo, začal mu hroziť, dal ho zbičovať a uvrhol ho do žalára.

Tri dni mu dal kalif na rozmyslenie. Tak sa blížil Zelený štvrtok. Ešte raz mu bola ponúknutá sloboda, ak odpadne od viery. Zostal pevný a bol odsúdený k smrti. S tichou radosťou prijal rozsudok smrti. Pred popravou bol ešte kruto zbičovaný, ale všetko znášal s trzeplivosťou a vrúcne sa modlil k Bohu za odpustenie.

Keď dokončil svoju modlitbu, začali po ňom mohamedáni hádzať kamením, on však zostal pokojne na mieste, akoby bol prikovaný. Napokon padol k zemi a zomrel.

Bolo to v roku 1460 alebo 1470.

Dobry Ježišu, ako Ti ďakujem!

Sv. Mechtilda, nazvaná Elpedská, je sestrou sv. Gertrúdy; narodila sa v Eislebene v Sasku. Vstúpila do kláštora a tam si svojou dobrotivosťou, detinskou prostotou a pokorou získala priazeň svojich spolusestier. Rada ošetrovala chorých a poskytovala im úľavu, ako len mohla. Predčítavala Sväté Písmo s takou lahodou, že sestry boli uchvátené.

Trpela prudkými bolesťami hlavy. Keď sa priblížila posledná chvíľa, zašeptala: „Dobry Ježišu! Už prichádzaš! Ako Ti ďakujem!“ Rok jej smrti je medzi 1270-1280.

11. apríla

Lev I. Veľký - pápež, vyznávač a cirkevný učiteľ „Zbožnosť je užitočná ku všetkému.“ (1Tim 4,8)

Lev I. je vedľa sv. Gregora Veľkého najznamenitejším pápežom kresťanského staroveku. Bol synom vznešeného Rimana Kvintiliána a dôkladne vzdelaný vo vedách. Za pápeža Celestína I. bol diakonom apoštolskej Stolice a požíval už vtedy veľkú vážnosť. Po smrti Sixta III. v roku 440 bol jednomyseľne zvolený za pápeža. Bola to ťažká doba. V západorímskej ríši vládla vtedy slabá žena Placidia. Na východe bol nový blud monofyzitizmu a rástla žiarlivosť Byzantíncov proti Rímu.

Kráľ pohanských Hunov Attila, „bič Boží“, vpadol do Talianska a plienil a pustošil všetko. Zamieril napokon na Rím, aby i toto mesto zničil. Rimania trpeli hrôzou a strachom. Za všeobecného zdesenia sa vydal pápež na cestu k Attilovi, majúci pevnú nádej, že ho Boh neopustí. Skutočne Attila ho prijal a pápež prehovoril k nemu takto: „Ty si si podmanil celý zemský okrsk. Víťazstvom nad mnohými národmi, zamýšľáš podrobiť si i Rimanov, ktorí doteraz vládli svetom. Nuž, prosím ťa, aby si teraz premohol sám seba, aby tí, ktorí pocítili tvoj bič, skúsili tiež tvoju dobrotivosť.“

Pápežova neohrozenosť, jeho velebná tvár, posvätné nadšenie sálajúce z jeho očí a mocná výrečnosť pôsobili tak mocne na Attilu, že odpovedal mierne: „Nech si kto si, človek alebo anjel, Rím a Taliansko ti budú povďačné za svoju záchranu. Dokázal si málo slovami, čo nedokázali cisári svojimi všetkými vojskami. Ďakuj Bohu, ktorého sluhom si, lebo Jemu i tebe priznávam víťazstvo.“ A svetoborec zastavil hneď ďalšie nepriateľstvo a dal svojmu vojsku rozkaz vrátiť sa do Uhier.

O tri roky neskôr sa prihnali na lodiach z Afriky germánski Vandali pod svojím kráľom Genserychom a ničili snáď ešte horšie ako Húni. I tentokrát sa odvážil Lev predstúpiť pred kráľa a dosiahol aspoň, že mesto nebolo zapálené a obyvatelia neboli vyvrazení.

Za týchto ťažkých pomerov rozvíjal Lev prenikavú a všestrannú činnosť. Rázne zakročil proti Manichejcom, ktorí podkopávali nielen kresťanskú vieru, ale i základy ľudskej spoločnosti vôbec. Zavrhovali manželstvo. Pretože navonok boli skromní, láskaví a úslužní, bol neprezieravý ľud ľahko od nich klamaný.

Zatvrdnutých bludárov Lev vyhnal z Ríma. Tí, ktorí sa odriekli bludov, boli opäť prijatí do Cirkvi.

Sotva sa mu podarilo potlačiť Manichejcov, povstala na Východe nová sekta. Arciopát Eutyches v Carihrade, horlivý potierač bludného Nestoriovho učenia o dvojitej osobe v Kristovi zabídal do opačného bludu, učiac, že v Kristovi Ježišovi je iba jedna, a to božská prirodzenosť. Proti tomuto bludnému učeniu bol v roku 451 zvolaný všeobecný cirkevný snem do Chalcedonu. Pápež Lev nemohol osobne prísť do Chalcedonu, zaslal zhromaždeným biskupom znamenitý vieroučný list, v ktorom jasne a presvedčivo vyložil a zdôraznil katolícku pravdu, že v Ježišovi Kristovi je dvojaká prirodzenosť, božská a ľudská, a že teda Spasiteľ je nielen pravý Boh, ale i pravý človek. Keď bol tento list prečítaný na sneme, zvolali zhromaždení otcovia jednomyseľne a nadšene: „Toto je viera otcov; to je viera apoštolov; tak veríme všetci; skrze Leva hovoril Peter!“

Proti žiarlivým carihradským patriarchom hájil statočne prvenstvo a práva apoštolskej Stolice v Ríme.

Keď si pyšný carihradský arcibiskup Anatolius osoboval zvláštnu neoprávnenú výsady v Cirkvi a utláčal biskupov vo východných krajinách, Lev ho vážne napomenul, aby sa vzdal svojej pýchy a uspokojil sa s tým, čo mu právom prináleží.

Lev všade naliehal na plnenie cirkevných zákonov. Horlivo kázaval a uchvacoval svojou múdrosťou a výrečnosťou. Vo svojich kázaniach roznecoval vieru a účinnú lásku k Bohu a blížnemu. Ako najlepšie prostriedky k premáhaniu zlých vášní a pokušení odporúčal vytrvalú modlitbu, pôst a skutky milosrdenstva. V zásadách bol rozhodný, pri ich vykonávaní však opatrný a múdro umiernený. Jeho spisy svedčia o dôkladnom teologickom vzdelaní a vynikajú nemenej uhladenosťou slohu, ako veľkoleposťou koncepcie a bohatých myšlienok. Zomrel v roku 461.

12. apríla

Sv. Karpus, Papyrus a Agathonika, mučeníci Som kresťan, nič krajšieho nemôžem povedať.

Sv. Karpus, Papyrus a Agathonika, mučeníci, zomreli v druhom storočí, sviatok je 13. apríla.

Až v roku 1881 našiel učenec Aubé staré, pravé zápisy o týchto mučeníkoch. Karpus bol biskupom v Thyatire, Papylus diakonom. Miesto umučenia je Pergamum v Malej Ázii.

Boli umučení za cisára Marka Aurélia pravdepodobne v roku 165. Zápis tak názorne opisuje celý výsluch, ako bol zapísaný pri súdnom jednaní. Ako v zrkadle vidíme postup starorímskeho procesu, vojensky krátke, niekedy ostré sudcove otázky, zmužilé odpovede obžalovaných, ktoré ukazujú duševnú prevahu na pohanmi. Tu je takmer doslovný preklad zápisu:

Prokonzul sa pýtal Karpa: „Ako sa voláš?“ Svätec odvetil: „Prvé a najlepšie moje meno je kresťan; avšak ak sa pýtaš na moje meno vo svete, volám sa Karpus.“ Prokonzul: „Cisárove rozkazy sú ti známe, že máme ctíť vševládncich bohov; preto vám radím, aby ste pristúpili a obetovali.“ Karpus: „Som kresťan a ctím Krista, Božieho Syna, ktorý v poslednej dobe prišiel k našej spáse a vyslobodil nás od diabľovho klamu; ale týmto modlám neobetujem. Lebo tí, ktorí týmto modlám obetujú, sú im podobní. Ako sa totiž praví ctitelia Boží stávajú podobní Bohu a s Ním sú nesmrteľní, podiel majú vo večnom živote skrze Krista, taktiež tí, ktorí slúžia modlám, stanú sa podobní démonom a zahynú s nimi v pekle. Tí však, ktorí sa klaňajú Bohu v duchu a pravde, sú nesmrteľní.“ Prokonzul sa rozhneval: „Obetujte bohom a prestaňte hovoriť!“ Karpus povedal s úsmevom: „Bohovia, ktorí nestvorili nebo ani zem, nech kludne zahynú!“ Prokonzul: „Musíš obetovať. Cisár to nariadil.“ – „Živí neobetujú mŕtvym.“ – „Ty máš bohov za mŕtvych?“ – „Počúvaj ma! Oni predsa nikdy nežili a preto tiež nemôžu umrieť. Odlož úctu k nim, nie sú nič iného než hlina a rozpadnú sa. Náš Boh však zostane naveky.“ Prokonzul: „Dost' dlho som ťa nechal hovoriť nezmysly, aby si tupil bohov a cisára. Koniec! Alebo máš ešte niečo?“ – „Nemôžem obetovať. Nikdy som bohom neobetoval.“ Ihneď bol železnými drápmi rozdrásaný. Opakoval stále: „Som kresťan!“ až už nemohol hovoriť.

Papylovi povedal prokonzul: „Chceš obetovať alebo čo hovoríš?“ Papylus odpovedal: „Od mladosti slúžim Bohu a nikdy som modlám neobetoval. Som kresťan, viac než toto sa odo mňa nedozvieš; lebo nič väčšieho a nič krajšieho by som nemohol povedať než toto.“

I on bol povesený a tromi pármí drápm rozdrásaný; ale bez slova, zmužilo všetko znášal ako dobrý bojovník.

Obaja boli odsúdení k smrti upálením. Rýchlym krokom vstúpili na popravisko a boli na kôly pribití. Karpus sa usmieval. Okolostojaci sa ho udivene pýtali: „Prečo sa usmievaš?“ Odpovedal: „Videl som Pánovu slávu a zaradoval som sa; zároveň som vyslobodený od vás a nemám podiel vo vašom nešťastí.“

Zatiaľ, čo vojaci stavali hranicu, volal Karpus: „My všetci sme Evine deti a máme to isté telo, my však všetko znášame, ak myslíme na súd.“

Keď bol oheň rozpálený, modlil sa: „Pochválený buď, Pane Ježišu Kriste, ktorý si mne hriešnikovi dal podiel v sebe.“

Žena Agathonika (Vířazoslava) bola medzi divákmi; keď počula, ako sa Karpus modlil, volala: „I pre mňa je táto sláva pripravená.“ Ľud kričal: „Pamätaj na svojho syna! Zľutuj sa nad svojím dieťaťom!“ Agathonika však odpovedala: „Má Boha, ktorý je mocný, aby sa zľutoval nad ním, ako sa o všetkých stará. Ja však, čo tu mám ešte hľadať?“ a dala sa s jasotom pribiť na kôl. Diváci plakali a povedali: „Aký krutý je ten rozsudok a ako nespravodlivé takéto rozkazy!“ Keď ju už obklopil oheň, volala trikrát: „Pane, Pane, Pane, pomôž mi, k tebe sa utiekam!“

Ostatky vzali kresťania tajne k sebe a uschovali ich ku cti Kristovej a k sláve mučeníkov.

13. apríla Hermenegild, mučeník

Ariánsky kráľ Visigothov v Španielsku Leovigild, sídlom v Toledu, mal s prvou manželkou dvoch synov: Hermenegilda a Rekkareda. Aby zachoval svojmu rodu vládu a poistil obom synom po sebe nástupníctvo na tróne, dal ich v roku 572 prehlásiť za spoluvládco a zasnúbil Hermenegilda franskej princeznej Ingunde. Keď Ingunda, horlivá katolíčka, uberajúc sa do Španielska, prišla do Adge, uvítal ju tamojší biskup a prial jej od Boha šťastie a požehnanie, hovoriac, že bude potrebovať na kráľovskom toledskom dvore zvláštne Božie milosti, pretože ten dvor je oddaný Ariovým bludom. Nakoniec ju napomenul, aby si proti všetkým lákadlám a nebezpečenstvám zachovala verne vieru v božského Spasiteľa a vyznávala ju slovami i skutkami tiež medzi bludármi. Manželský zväzok ariánskeho kráľoviča Hermenegildu s katolíčkou princeznou Ingundou sa konal v Toledu za hlučných radovánok a s veľkou slávou.

Ingunda žila s Hermenegildom šťastne. Avšak Hermenegildova macocha kráľovná Gosvintha, zarytá ariánka, nenávidela zbožnú Ingundu pre jej vieru a stoj čo stoj ju chcela zviest' k odpadlícstvu. Naprv jej lichotila a keď to nepomohlo, dávala jej svoju nenávisť najavo rozličným spôsobom. Hermenegild, ktorý bol dobrotivého a mierneho srdca, niesol ťažko tento pomer svojej milovanej manželky ku kráľovnej. Aby ju zbavil ďalšieho týrania, opustil kráľovský dvor v Tolede a odsťahoval sa s ňou do Seville. Tam prebýval vtedy znamenitý obhajca katolíckej pravdy proti ariánskym bludom, svätý biskup Leander. Tomu sa podarilo zakrátko dokončiť, na čom nábožná princezná už skôr pracovala, totiž obrátiť Hermenegildu od bludu ku katolíckej pravde. V roku 578 odprisahal kráľovič ariánske bludy, vyznal slávne vieru v Ježiša Krista, Božieho Syna. Z toho mali verní katolíci nevýslovnú radosť, avšak Leovigild veriacich prenasledoval. Hnev kráľa sa obracal najviac proti Hermenegildovi, ktorému rozkázal, aby sa zriekol svojej viery. Ten však odpovedal, že ho chce vo všetkých dovolených veciach synovských veciach poslúchať, čo sa však týka viery, že sa radšej zriekne kráľovskej koruny, ba i života, než aby sa stal jej zradcom a odpadlíkom. Tu vytiahol kráľ proti nemu s veľkým vojskom. Hermenegild zhromaždil okolo seba verných katolíkov, opevnil Seville a Kordovu a pripravil sa takto k obrane. Keď bola Sevilla donútená sa vzdať, utiekol Hermenegild do Kordovy, dúfajúc v pomoc od východorímskeho cisára. Gréci skutočne nejaký čas podporovali Hermenegildu, keď ich však Leovigild podplatil, opustili v rozhodnej chvíli kráľoviča, ten bol potom donútený s niekoľkými svojimi vernými utiecť do pevnosti Oseta, a keď i toto miesto bolo dobyté, hľadal útočisko v Pánovom chráme, majúc nádej, že otec bude šetriť posvätné miesto. Tam prišiel k nemu brat Rekkared a sľúbil prisázať v otcovom mene, že mu bude odpustené a že sa mu nestane žiadne príkorie, keď sa pokorí otcovi. Hermenegild súhlasil, a keď sa kráľ ku nemu priblížil, padol pred ním a prosil o milosť. Leovigild odpustil synovi a odvedol ho do vojenského tábora, tu však bol náhle zachvátený hnevom a rozkázal, aby bol kráľovič zbavený svojho kráľovského rúcha a potupne odvedený ako vyhnanec do Valencie. Hermenegild odtiaľ utiekol a zamýšľal sa odobrať do Gallie k príbuzným svojej manželky, bol však na úteku chytený, spútaný okovami a uväznený.

Statočný kráľovič stál pevne v katolíckej viere, ktorú si cenil nad všetky pozemské statky. Keď sa približovali veľkonočné sviatky, prišiel k väzňovi ariánsky biskup, ponúkajúc mu v mene kráľa milosť, slobodu a korunu, ak príjme z jeho rúk Sviatosť oltáru, svätokrádežne posvätenú. Hermenegild však rázne odbil bludára.

Keď to kráľ počul, odsúdil syna na smrť. V noci na Veľký piatok dňa 13. apríla prišli do žalára kati a sťali Hermenegilda mečom. Boh potom zakrátko oslávil svojho verného mučeníka; v noci bol náhle osvietený žalár, v ktorom ležalo jeho mŕtve telo a bolo počuť spev žalmov.

Krv umučeného Hermenegilda sa stala úrodným semenom katolíckej viery v národe Visigothov. Leovigild zakrátko ľutoval svoj krvavý čin, prepustil uväznených katolíckych biskupov, povolal z vyhnanstva sv. Leandra a odporučil mu na smrteľnej posteli svojho syna Rekkareda. Rekkared nastúpiac na kráľovský trón, zriekol sa bludov a previedol svoj národ do lona katolíckej Cirkvi.

14. apríla **Sv. Justín, filozof a mučeník** **Bl. Lidvina, Cesta k pravej múdrosti**

Justínovým rodiskom je mesto Sichem v Samárii. Bol od rodičov poslaný do Malej Ázie, aby sa tam učil filozofiu. Najprv sa venoval filozofii Stoikov. Títo hlásali, že iba cnosť je najvyššie dobro, učili pohrdať svetom, avšak zvädzali k pýche. Táto filozofia neuspokojila Justína, obrátil sa teda inam.

Ľišiel k učiteľovi, ktorý ho chcel zoznámiť s náukou mudrca Aristotela. Ten učiteľ však bol lakomec, ktorému šlo viac o peniaze než o pravdu. Preto ho Justín opustil a pridal sa k Pytagorovcom. Pytagoras učil, že svet je súladným celkom a že Boh je iba prírodnou silou, ktorá všetko preniká a usporadúva. Justínovi sa zapáčila táto sústava, avšak zanedlho sa mu povedalo, že nepoznajú hudbu, hvezdárstvo a geometriu, nie je schopný vniknúť do hlbín Pytagorovej filozofie.

Odmietnutý Justín sa odobral do školy prívrženca Platónovej filozofie. Platón, jeden z najslávnejších mudrcov starého sveta, učil, že je jeden Boh, bytosť iba duchovná, najmúdrejšia, všemohúca, spravodlivá, ktorej máme byť podobní; veril v odmenu a trest po smrti a pokorne uznal, že človek bude môcť s bezpečnou istotou poznať Boha až vtedy, keď ho sám Boh poučí. Toto učenie sa Justínovi najviac páčilo, lebo dúfal, že

v ňom nájde odpoveď na najdôležitejšie otázky, nad ktorými neustále premýšľal: Čo je moja duša? Čo bude so mnou po smrti?

Aby rýchlejšie napredoval v múdrosti, vyhľadával samotu. Jedného dňa stretol ctihodného starca. Ten ho poučil, že bezpečné pravdy nájde v Božom Zjavení a poučil ho: „Modli sa teda predovšetkým vrúcne k Bohu, aby ti otvoril brány svetla, lebo tie veci nemôžu byť pochopené, iba tým, komu Boh dá svoju milosť.“

Justín sa zoznámil so Svätým Písmom a s kresťanmi, poznal úplnú pravdu, dal sa pokrstiť a horel túžbou priviesť tiež iných ku Kristovi. Preto konal ďaleké cesty, aby učených pohanov vedeckými rozhovormi priviedol ku kresťanstvu. Jeden takýto rozhovor so židom Tryfonom nám zanechal písomne. Patrí medzi najznámejšie pamiatky kresťanského staroveku.

Najviac sa Justín preslávil dvomi Obranami (Apológiami), ktoré spísal na obhájenie kresťanov proti pohanským ohováraniam a poslal ich rímskym cisárom. Prvú Obranu podal cisárovi Antonínovi Piovi. Táto Obrana mala za výsledok, že cisár zakázal ďalšie prenasledovanie kresťanov.

Keď však rímsky prefekt Urbikus dal zavraždiť troch nevinných kresťanov bez všetkej zákonnitej príčiny, spísal Justín a podal cisárovi svoju druhú Obranu. V tomto spise opäť dokazuje, že kresťania pre pravdu a cnosť sú nevinne ohováraní a stíhaní. Na všeobecnú otázku pohanov, prečo kresťania samých seba neusmrcujú, aby sa dostali skôr k svojmu Bohu, a ako to, že ich Boh nechráni proti utláčateľom, odpovedá, že kresťania sú trpezliví, v dobrom vytrvalí, a že bažia po statkoch nehynúcich. V tomto spise vyslovuje Justín tušenie, že sám bude pre svoju vieru prenasledovaný, a hovorí: „Ani ja nečakám nič iného, ako to, že budem ... (od nepriateľa Krescencia) úkladmi postihnutý... Ale nič nežiadam, než trpieť za Ježiša Krista.“ Táto predtucha sa vzápätí vyplnila. Spomínaný Krescenc, pohanský mudrc roztopašných mravov, ktorý bol od Justína niekoľkokrát v učených hádkach prekonaný a zahanbený, pomstil sa mu a udal ho, ako i iných päť mužov a jednu ženu, že sú kresťania, a vymohol, že boli zajatí a postavení pred súd. Tu Justín vyznal pred sudcom Rustikom statočne vieru v Ježiša Krista, a podobne urobili i ostatní obžalovaní, vyznávajúc všetci, že sú odhodlaní zomrieť mučeníckou smrťou. Svätí mučeníci boli potom zbičovaní a mečom popravení, čo sa stalo asi v roku 166.

Spisy sv. Justína sú vzácnym dokladom, že učenie katolíckej Cirkvi je podnes to isté, aké sa hlásalo za doby apoštolskej, v prvej polovici druhého storočia po Kristovi. Proti bludom takzvaných reformátorov počas šestnásteho storočia, ktorí popierali katolícku náuku o najsvätejšej Sviatosti oltárnej, svedčí sv. Justín, že kresťania jeho doby verili v prepodstatnenie, to jest v premenu podstaty chleba a vína na Telo a Krv Pána vo Sviatosti oltárnej a hovorí: „Neprijímame tento pokrm, ani tento nápoj, ako všeobecný; ale ako Slovo Božie. Ježiš Kristus Spasiteľ náš sa vtelil a telo a krv pre naše spasenie mal; tak i vyučení sme, že tento pokrm, skrze modlitbu slovom od neho pochádzajúceho posvätený, ktorým po jeho premene sa krv a telo naše živí, je Telo a Krv vteleného Syna Božieho.“ (Obrana I. kap. 66.)

Hlásame Krista, a to ukrižovaného

Niektorí moderní učitelia chcú, aby chorí, u ktorých nie je nádej na uzdravenie, boli usmrtení, pretože ich život je bezcenný. Odpoveď na toto poblúdenie nám dáva život bl. Lidviny.

Narodila sa v roku 1380 v meste Schiedam v Holandsku. Javila bystrý rozum, milú povahu a ušľachtilé mravy.

Jedného krásneho zimného dňa išla pätnásťročná Lidvina na ľad. Znenazdania do nej vrazilo jedno z dievčat. Lidvina spadla a ťažko sa poranila. Keď ju odniesli domov, zistilo sa, že si zlomila rebro a že sa i inak nebezpečne zranila. Od tej chvíle stonala, chradla a trpela veľkými bolesťami celých tridsaťosem rokov, až do smrti.

Lekári prehlásili, že sa už nikdy neuzdraví. Chorá musela stále ležať na chrbte, nemohla ani zaspať a často ani pokrm či nápoj požívať. K telesným bolestiam sa pridala duševný zármutok. Keď počula svoje družky, ako veselo idú okolo domu, horko plakala. Choroba sa zhoršila a krutých bolestí pribúdalo. Úbohá sa často zvíjala ako červ v prachu. Na jedno oko oslepla, druhé bolo tak citlivé, že neznieslo denné svetlo. Na čele sa jej urobila hnisajúca rana; tiež na tele mala hrozné vredy. K tomu sa ešte dostavili prudké bolesti hlavy a zubov a často bývala zachvacovaná zimnicou.

Prvé štyri roky bývala Lidvina precitlivelá a netrepezlivá, úpenlivo plakala, sťažovala si trpko a reptala. Odmietala mrzuto akúkoľvek útechu od ľudí. Horlivý kňaz Ján Pot ju navštívil a radil jej, aby rozjíjala

o utrpení a smrti Pána. Pokúsila sa o to, avšak bez úspechu. Kňaz jej radil, aby neochabla, ale vytrvala v rozjímaní, a hľa, duša chorej ako by sa menila. Prestala byť malomyselňou, odovzdala sa do Božej vôle a čím viac rástli bolesti, tým viac sa v nej vzťahovala milosť a láska Božia.

Z bolesti v nej vyrástla apoštolská horlivosť za spásu duší. Keď sa raz ľahkomyselňý človek pred ňou chválil svojimi hanebnosťami, povedala mu, aby po celú noc ležal na jednom boku. Keď tak urobil, napadla mu myšlienka: „**Keď mi je ležanie také ťažké, ako vydržím celú večnosť v pekelnom ohni?**“ To bol začiatok jeho obrátenia.

Božia služobnica musela vypiť kalich utrpenia až do dna. Zlí ľudia ju ohovárali, posmievali sa jej bolestiam, a keď ju videli vo vytržení, hovorievali, že je pomätená na rozume.

Jej hrdinská trpezlivosť bola podrobená ťažkej skúške. Raz bola zbavená všetkej doterajšej vnútornej útechy. Zdalo sa jej, ako by ju Boh opustil. Tu vzdychla s ukrižovaným Spasiteľom: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil!“ Nestrácala však myseľ, ale posilňovala sa prijímaním najsvätejšej Sviatosti.

Konečne nastala hodina vyslobodenia. Na Božie veľkonočné sviatky v roku 1433 počula vo vytržení chválospev anjelov: „Aleluja! Sláva a česť i dobrorečenia a moc tomu, ktorý sedí na tróne, a Baránkovi.“ Dva dni potom odovzdala svoju blaženú dušu Stvoriteľovi.

„Bežme s vytrvalosťou beh o závod nám predložený, s očami upretými na vodcu a zavŕšiteľa viery, na Ježiša. Ten pre radosť, ktorá sa mu ponúkala, vzal na seba kríž, nedbajúc na potupu, a posadil sa na pravicu Božieho trónu.“ (Hebr 12,1b-2)

15. apríla

Bl. Peter González

„Dobre mi, že si ma pokoril, Pane!“ (Ž119,71)

Peter González bol synom bohatých a vážených rodičov v meste Astorga v Španielsku. Jeho výchovu riadil strýko, tamojší biskup. Mladý Peter mal výborné vlohy a dobre sa učil, avšak k duchovnému stavu, ku ktorému bol vedený strýkom, necítil žiadne náklonnosti. Napokon však povolil usilovnému naliehaniu svojho vychovávateľa a prijal kňazské svätenie. Strýkovou priazňou sa stal zakrátko kanonikom a zanedlho potom kapitolským dekanom pri biskupskom chráme svojho rodiska.

Peter vstúpil do duchovného stavu bez povolania, nebol síce zlý, ale bol svetského zmysľania. Trávil veľa času vo veselej spoločnosti, na hostinách, na lovoch a hrách, nestarajúc sa o to, aby prospieval kresťanskou dokonalosťou. Bol márnivý a márnomyseľný, a dosiahol bez všetkých zásluh v mladom veku výnosné cirkevné hodnosti, konal rozsiahle prípravy k svojmu nastoleniu na úrad kapitolského dekana.

Čo sa však nestalo? Z márnivosti sa posadil na skvostne vystrojeného koňa a šiel mestom, pyšne sa rozhládajúc po zástupoch ľudu, ktorý sa mu úctivo na uliciach koril a prevolával slávu. Avšak zrazu sa kôň vzoprel a – zhodil jazdca. Peter sa ocitol – bola práve zima – v špinavej kaluži. A ľudia sa hlasno smiali, zatiaľ čo sa pyšný mládenec bezmocne váľal v blate.

Boh však obrátil jeho hriech a pád k dobrému. Milosť Božia sa ho dotkla, spoznal pochabosť svojho života a zvolal: „Ak sa mi svet v ten istý deň, kedy som mu slúžil, posmieva, i ja sa chcem odvrátiť od sveta a žiť svoj život spasiteľnejšie.“ Tak aj urobil.

Odišiel z Astorgy do mesta Valencia, tam osamote zotrúval na modlitbách a v zbožnom rozjímaní sa cvičil v cnostiach, zvlášť v pokore. Z obavy, že by zasa mohol upadnúť do starých chýb, keby sa vrátil do Astorgy, rozhodol sa dať svetu zbohom. Odmietol lichotenie spoludruhov a priateľov, vzdal sa dekanskej hodnosti a vstúpil vo Valencii do radu sv. Dominika, ktorý bol krátko predtým založený, už vtedy vynikal svätosťou, učenosťou a apoštolskou horlivosťou svojich členov.

Peter sa stal horlivým kazateľom a svedníkom. Vo svojich kázaniach napomínal obzvlášť k pokániu. Zo svojich vlastných skúseností opisoval blaženosť, ktorú má kajúcnik zo svojho obrátenia, tak ľahodne, mocne a výrečne, že i zatvrdnutí hriešnici boli k slzám dojatí a vyznávajú sa skrúseno zo svojich hriechov, robili úprimné pokánie.

Povešť o slávnom kazateľovi sa šírila a Ferdinand III., kastilský a leonský kráľ, ho urobili svojím dvorným kazateľom a dôverným radcom. Po nejakom čase opustil Peter službu na kráľovskom dvore a venoval sa hlásaniu Božieho slova na vidieku. Chodil z miesta na miesto, zašiel neschodnými chodníkmi i do osád v drsnom pohorí a všade hlásal neúnavne Božiu pravdu. Tiež na pobreží a na lodiach v prístavoch

rád kázaval. Nakoniec sa odobral do Kompostelly, aby sa tam pripravil na kresťanskú smrť. Cestou však ochorel a zomrel 15. apríla 1246.

Damián Devenster (nar. 3. 1. 1840 v Tremeloo pri Malíne v Belgicku). Bol prijatý do kláštora ako brat, ale zakrátko sa naučil latinsky tak, že bol pripustený k štúdiu teológie. Ako misionár sa hlásil na ostrov Molokai k malomocným. Ošetroval chorých; bol im lekárom, murárom, stolárom, hrobárom. Po 12 rokoch sa ukázali znaky malomocenstva. Zomrel 16. apríla 1889.

16. apríla
Sv. Benedikt Jozef Labre
„Cesty svoje, Pane, ukazuj mi!“ (Ž 24,4)

Benedikt Jozef Labre sa narodil v roku 1748 v Amette v južnom Francúzsku. Asi osemkrát žiadal Benedikt o prijatie do najprísnejšieho rádu, avšak márne. Buď nebol prijatý, alebo ho po prijatí zachvátila taká úzkosť, že až ochorel a musel odísť. Modliť sa a robiť pokánie bolo jeho životné heslo. Boh chcel, aby robil pokánie ako pútnik a žobrák.

Nosieval roztrhané a obnosené šaty. Na chrbte mal batoh a v ňom schovával všetok svoj majetok: Nový zákon, Knihu o nasledovaní Pána Ježiša a breviár. Niekoľko kameňov tam pridal, aby nosil ťažšie bremeno. Nocoval pod šírým nebom alebo v stajniach, najradšej však pred kostolnou bránou.

Jeho obedom býval suchý chlieb a trochu vody, k tomu kúsok nahnitého ovocia. Keď ho raz pozývala zbožná pani k obedu, potriasol odmietavo hlavou a povedal: „K obedu? K obedu? Ja mám obed na ulici.“ Ráno odišiel do kostola a tam zostával v zbožnej modlitbe obyčajne až do večera, kedy sa kostol zatváral. Ak mu bolo príliš zima, prišiel sa na poludnie trochu ohriať a potom hneď zasa odišiel do kostola. Kľáčieval najradšej blízko svätostánku. Keď však bol odtiaľ raz vyhnaný, konával svoje modlitby vzadu v kostole. Proti muchám, komárom a inému hmyzu sa nebránil, lebo to prijímal ako príležitosť k umŕtveniu.

Raz dostal almužnu. Benedikt dal ihneď peniaze inému žobrákovi. Darca sa však domnieval, že je Benedikt nespokojný s darom. Preto ho v zlosti udrel palicou. Svätec sa radoval z toho, že môže niečo trpieť pre Krista.

Hovoril len, keď to žiadala láska k blížnemu. Keď mal raz vybaviť odkazy v kláštore klarisiek v Monte Lupone, predstavená, ktorá už mnoho počula o svätom „žobrákovi“, zvolala všetky sestry do hovorne, aby sa vzdelali jeho slovom a príkladom. Benedikt hovoril vážne o súčasnosti, nariekal, že svet už nechce robiť pokánie a žije v prepychu. Áno, i mnohé duchovné osoby žijú vlačne, nevera sa šíri viac a viac. Končil bolestne: „Všetko to volá po zrútení.“

Keď jedna sestra videla jeho úbohú šaty, povedala plná sústrasti: „Úbohý chudák!“ – „Úbohý?“ vytýkal jej svätec, „úbohí sú len tí, ktorí sú v pekle a stratili Boha naveky.“ Keď pri tom vyslovil Božie meno, naklonil úctivo hlavu.

Pri druhej návšteve sa pýtala jedna sestra, ako sa darí istému kňazovi, ktorý preukázal kláštoru dobrodenie. „Miluje Boha“, odpovedal svätec. Hneď potom iná sestra, ktorá prepočula jeho odpoveď, opýtala sa: „A čo robí Don Mancini?“ Benedikt pokojne odpovedal: „Miluje Boha.“ – „Áno, to viem,“ povedala sestra, „ale čo robí?“ – „Miluje Boha,“ odpovedal svätec láskavo tretí raz.

Benedikt, chtiac umŕtvieť v sebe všelijaké zmyselné žiadosti, znášal akúkoľvek nepohodu počasia; v lete sedával v neznesiteľnej horúčave a počas mrazov chodil v deravej obuvi. A predsa i on musel často zápasiť s rozličným pokušením, zvlášť proti čistote, avšak s milosťou Božou vždy zvíťazil. V neskorších rokoch sa utvrdil vo svätých cnostiach tak znamenite, že mu stačil jediný pohľad na kríž, aby odolal všetkým pokušeniam. Boh ho odmenil a vyznamenal za hrdinské cnosti veľkými milosťami. Počas nábožných modlitieb, ktoré konával v najvzdialenejších kútoch Pánovho chrámu, prichádzal často do vytrženia mysle; modliac sa breviár alebo čítajúc inú nábožnú knihu, odložil ju po čase a rozjímal o tom, čo práve čítal tak vrúcne, že ani známky života nedával, a i vo svojom žobráckom odeve vzbudzoval úctu a obdiv všetkých ľudí, ktorí ho vídali. Svojmu spovedníkovi bol tak poslušný, že bez jeho zvolenia nič nerobil, a ani na žiadnu púť sa nevydával. Za hriešnikov sa modlieval celé noci a kajal sa za nich. I nebolo divu, že nábožní ľudia svätého žobráka nazvali anjelom v ľudskom tele.

V roku 1774 prišiel Benedikt opäť do Ríma a zostal tam až do smrti. Vyhľadal si kút pod schodmi jedného domu; tam spával nebdajúc, že miestnosť je vlhká. Ale často trávil celú noc pred chrámovými

bránami. Poznali ho po celom meste; ale zlomyseľným ľuďom a nevychovej mládeži bol Benedikt pre svoj chatrný odev a pre svoj červený, neusporiadáný fúz terčom posmechu. Rozpustilci ho ťahali za vlasy a ťkli ho palicami. Ktosi mu radil, aby šiel na súd žalovať na nezbedníkov, ale Benedikt to odmietol hovoriac, že je rád, ak môže znášať urážky a posmech.

V roku 1782 Benedikt putoval počas tuhej zimy a snehovej fujavice do Lorety naposledy. Raz – bolo to 17. marca 1783 – klesol na schodoch chrámu Panny Márie dei Monti. Istý mäsiar, menom Zaccarelli, ho zdvihol a zanesol do svojho domu. Benedikt sa nechcel dať položiť na posteľ, chcel ležať na zemi. Prijal sväté sviatosti a zomrel dňa 16. apríla 1783. K mŕtvemu žobrákovi bol taký nával ľudí, že mŕtvola musela byť vystavená v chráme P. Márie dei Monti.

17. apríla Sv. Anicet, pápež, mučeník

Anicet riadil Cirkev od roku 155 do roku 166. Pochádzal z Emery v Sýrii. Počas jeho pontifikátu bol v Ríme svätý Justín, ktorý slovom a perom bránil kresťanstvo proti pohanom, židom a bludárom. Po jeho boku sa postavil vtedy v Ríme v boji proti gnostickej sekte Tatián, kresťanský filozof z Assýrie. V tej dobe prišiel tiež do Ríma učenec Hegesip, ktorý vraj obchádzal kresťanské obce a zbieral pramene cirkevných dejín. Okolo roku 156 priputoval do Ríma posledný žijúci apoštolský žiak svätý Polykarp zo Smyrny, aby prejednal spornú otázku strán svätenia Veľkonočných sviatkov. Svätý Anicet prijal staručkého žiaka sv. Jána evanjelistu s veľkou úctou a nechával ho namiesto seba slúžiť slávnú svätú omšu pri zhromaždených.

Cisár Mark Aurelius bol ľuďomilom a priaznivcom stoickej filozofie. Ako cisár mal na mysli predovšetkým blaho štátu. Kresťania však boli vykričaní ako nepriatelia štátneho pohanského náboženstva i samého štátu. Zaumienil si teda ako stoik využiť najskôr všetky mierne prostriedky a prevychovať kresťanov.

Filozof Celsus vydal protikresťanskú knihu „Pravdivá reč“. Chcel poraziť kresťanstvo jeho vlastnými zbraňami, svätými knihami, ktoré prečítal. Odmietal židovstvo i kresťanstvo, ktoré sa vraj nedajú ani zrovnať s filozofiou a gréckymi náboženskými myšlienkami, hoci sa mu pozdávala kresťanská mravnosť a náuka o Slove. Popieral pravdivosť bibliu a o vzkriesení Pána tvrdil, že túto náuku pridali apoštoli a ich nástupcovia k iným nezmyslom. Vyzýval kresťanov, aby zanechali náboženskú a politickú osamelosť a pridali sa k spoločnému náboženstvu pre blaho štátu a vlasti, ktorá sa náboženskými rozdielmi zoslabuje.

Kresťanská otázka prichádzala na pretras i v senáte, kde zaútočil najslávnejší rečník tej doby, cisárov vychovávateľ a dôverník, M. Cornelius Fronto: Pýta sa, dokedy vraj ešte mieni slávna vláda hýčkať kresťanov a trpieť, aby sa toto prekliate a nenávidené plemeno naďalej rozliezalo. Lebo sú to predsa ľudia, ktorých odsudzujú ich vlastné vieroučné články, mravné zásady, bohoslužby a život. Nech kresťania, túžiaci po smrti a po lepšom záhrobnom živote, urobia z toho dôsledok a vezmú si sami život a zbavia rímsky svet tej nevďačnej práce, súdov a popráv. Lebo nič iného ich nečaká a čakať nemôže. Ich takzvaný Boh im, ako svedčia dejiny, nič nepomáha; buď sa teda o nich nestará a o nich nestojí, pomôcť im nechce, alebo im vôbec pomôcť nemôže; v oboch prípadoch je nepochopiteľné, prečo sa ho tak držia a pre neho trpia. Nie je božstva, ktoré by sa staralo o jednotlivca, všetko podlieha nezmeniteľným zákonom prírody. Keby existoval Boh, v akého kresťania veria, to by už Rimania dávno museli byť potrestaní. Prozreteľnosť Božia je prázdna fráza. Kto by si zaslúžil skôr Božej ochrany než múdry Sokrates a ten skončil ako zločinec. Kto by si skôr zaslúžil trest než rozmarný Sardanapal a ten bol na výslni šťastia. Nie, nie, nie je trest, nie je odmena, pretože nie je cnosť, nie je hriech, pretože nie je slobodná vôľa, všetko sa deje podľa večných, nezmeniteľných zákonov prírody. Mimochodom, aká je to vraj mravouka, ktorá robí dobré pre odmenu a vyhýba sa zlému zo strachu pred trestom? To je pre nerozumné deti, ľahkoverné babky, ale nie pre ľudí, ktorí si robia nároky, že majú jedinú správnu a pravdivú filozofiu. Už dávno pred kresťanmi knieža filozofov múdry Sokrates hlásal ďaleko vznešenejšie zásady. I život kresťanov, stála neistota a nebezpečenstvo, vyhýbanie sa všetkým radovánkam, strasti a bieda, v ktorých žijú a ktoré vyhľadávajú, môže byť výron len z celkom prevrátenej a nemožnej mravouky. Fronto ďalej uvádza už známe strašné ohováranie kresťanov a končí: „Ako by sa mohol za takýchto okolností vôbec nejaký vzdelaný, rozumný človek tak ďaleko zabudnúť a stať sa kresťanom? Na to sa nedá ani pomyslieť. Ale tiež sa nedá naďalej zatvárať oči a niečo podobné trpieť v štáte – túto spoločnosť je nutné vyplieniť a vykoreniť.“

Keby Origenes nezachytil Celsovu argumentáciu, keby nám Frontovu reč nezaznamenal Minucius Oct. (9,2), snád' by sme ani neverili, že ide o frázy, akými útočila protikresťanská nenávisť v roku 165. Počúvame ju do dneška každú chvíľu.

Poznalo sa, že kresťanov sa nedá prevychovať. Preto použil cisár násilie. Koncom roku 165 alebo začiatkom roku 166 vydal rozkaz, v ktorom sa hrozí smrťou a vyhnanstvom všetkým, kto by zavádzal nové sekty. Po tomto rozkaze začalo krvavé prenasledovanie kresťanov, ktorému podľahol i sv. Anicet.

V tento deň je pamiatka bl. Rudolfa, chlapca umučeného židmi v Berne vo Švajčiarsku v roku 1287.

18. apríla **Sv. Apolonius, mučeník**

Po smrti prenasledovateľa Kristovej viery, cisára Marca Aurélie, začal vládnuť v Ríme jeho syn cisár Kommodus (180-193). Bol to síce panovník nechválneho mena, mal však za manželku kresťanku a veriacich priamo neprenasledoval a doprial im voľnosť. Za jeho vlády mala cirkev celkom pokoj a utešene rozkvitala. Mnohí bohatí a vznešení Rimania sa odvracali od falošných pohanských bohov, prijímali svätý krst a v samotnom cisárskom paláci bolo dosť kresťanských hodnostárov a služobníkov, ktorí svoju vieru navonok vyznávali. Pretože bolo všeobecne známe, že cisár z náklonnosti k svojej kresťanskej manželke nie je protivníkom svätej Cirkvi, pohanskí sudcovia nesledili na kresťanov, aby ich pre ich vieru stíhali. Avšak ukrutné zákony proti kresťanom, vydané predošlým cisárom Marcom Auréliom, zostávali predsa len naďalej v platnosti, a podľa nich bolo prísne a kruto jednané s tými veriacimi, ktorých niekto úradom udal. A tak i za vlády cisára Kommoda mala cirkev dosť mučeníkov, z ktorých sa preslávil zvlášť sv. Apolonius.

Apolonius, rodom vznešený Riman, člen senátu, známy pre svoju učenosť, výrečnosť a rozšafnosť, bol obrátený na vieru sv. pápežom Eleutherom. Z presvedčenia prijal krst, stal sa vzorným údom Božej cirkvi, usilovne sa cvičil v cnostiach, obrátil slovom i svojím príkladným životom mnoho vzácnych pohanov ku Kristovi a hájil statočne svojich spoluveriacich v Ríme proti ohováraniam a útokom pohanov. Tento vynikajúci senátor mal otroka Severa, človeka ničomného, ktorý ho z nenávisťi ku kresťanskej viere udal u mestského prefekta Perennia, že je kresťan. Perennius dal biedneho udavača ihneď popraviť, ale pretože podľa platného zákona kresťan obžalovaný na súde pre svoju vieru nemal byť prepustený, iba že by sa svojej viery zriekol, dohovárať prefekt Apoloniovi, aby sa odvrátil od Krista a unikol tak nebezpečenstvu. Apolonius sa zdráhal povoliť, a bolo mu teda nariadené, aby sa zo svojej viery zodpovedal a hájil pred senátom, ktorého bol vážnym členom. To bolo rozhodnému kresťanovi veľmi milé a vítané. I zložil si znamenitú reč na obhájenie svojej viery a v uložený deň vstúpil do zboru mestských radných, kde predniesol svoju reč. Jasne a dôrazne dokazoval svoju ničotu pohanskej modloslužby, mocne dokazoval pravdu Kristovho náboženstva a vyvrátil všetky odporné ohovárania, ktoré pohania z nevedomosti a nenávisťi proti kresťanom rozširovali, takže mu nikto z celého senátu nemohol odporovať. Po skončenom prejave prefekt povstal a povedal, že rečník nemôže byť podľa zákona prepustený na slobodu, ak sa nevráti k platnému náboženstvu v Ríme, a napomínal ho, aby pamätal na svoju dôstojnosť senátora, zriekol sa kresťanstva a obetoval bohom. Apolonius odpovedal prefektovi: „Je mi divné, že hoci si moju obrannú reč počul, napriek tomu mi ešte dohováraš, aby som svoju vieru odložil. Nuž vedz, že čo sa mňa týka, nemám vrelejšie pranie, než aby som mohol za túto vieru preliať svoju krv a takto ju len slovami, ale i skutkom potvrdiť.“ Po tých slovách začal Apolonius znova prefektovi i všetkým radným svedčiť o svojej viere a vyzývať ich, aby sa po jeho príklade vzdali nerozumného modlárstva, ktoré je nedôstojné vzdelaných ľudí, a aby prijali kresťanskú pravdu a nastúpili na cestu spásy. I táto reč dojala mocne všetkých senátorov, ktorí obdivovali jeho priamosť a statočnosť. Avšak zostalo len pri obdive a keď Perennius nad Apoloniom vyriekol rozsudok smrti, dali k tomu súhlas všetci zhromaždení pohanskí senátori. Statočný Apolonius prijal rozsudok radostne a za vyznávania viery v Ježiša Krista bol sťatý mečom dňa 18. apríla 189. Bol to prvý rímsky senátor, ktorý sa stal Kristovým mučeníkom.

19. apríla **Bl. Mária od vtelenia (Akária)** **„Príliš nenásytný je, komu Boh nestačí.“ (Sv. Augustín)**

Mária od Vtelenia (Akária) sa narodila v roku 1565 v Paríži a vydala sa za Acaria, úradníka kráľovskej pokladnice. Rada čítavala zábavné romány. Jej manžel to nevidel rád a s pomocou známeho kňaza

jej priložil k románom niekoľko zbožných kníh. Pani Akaria čítala so záujmom i tieto knihy. Jedného dňa čítala výrok svätého Augustína: „Príliš nenásytný je, komu Boh nestačí!“ Ako blesk pôsobilo toto slovo na jej dušu. **„Bože,“ opakovala stále v sebe, „čo nám môže stačiť, keď ty nám nestačíš? A keď my tebe stačíme (lebo nemáš iné pranie, než našu spásu), prečo ty nám nestačíš?“** Táto myšlienka ju už neopustila. Mocne sa cítila pritiahnutá k Bohu. Jej duša bola ako premenená. Príbuzní si nemohli túto zmenu vysvetliť, domnievali sa, že je pomätená na mysli a trápili ju rôznymi otázkami a radami.

Jej hlboká zbožnosť jej však nebránila plniť povinnosti ženy a matky. Svojich šesť detí vychovávala starostlivo, ale nie tak, že by im vnucovala „zbožnosť“. Kúpovala im hračky, a hoci bola často vo vytržení mysle, predsa deťom ukazovala, ako sa majú hrať. Jedno z detí nechcelo pri stole jesť nejaké jedlo. Múdra matka mu dala toto jedlo štrnásť dní po sebe, až bol odpor prekonaný. Odporné lieky museli deti piť hneď a bez váhania. Najviac nenávidela lož. Hovorievala: „I keby ste mi celý dom zničili, rada vám to odpustím, ak sa úprimne priznáte, avšak nikdy vám bez trestu nedopustím ani najmenšie klamstvo.“

Boh viedol svoju služobnicu krížovou cestou. Manžel sa zaplietol do politiky a stratil všetok majetok. Sama si trikrát zlomila nohu. Bola u ľudí v pohrdaní a v posmechu. Avšak z jej horkých bolestí vyrástla zvláštna moc nad dušami. Tisíce k nej prichádzali sa radiť v otázkach svedomia. Na desaťtisíc nekatolíkov sa jej vplyvom vrátilo do cirkvi.

Uviedla do Paríža karmelitánky, reformované sv. Teréziou, voršilký a oratoriánov. Odobrala sa do Kanady a tam v Quebecu založila kláštor voršiliiek.

Keď manžel zomrel a deti boli zaopatrené, vstúpila do kláštora ako laická sestra a tam konala najnižšie služby, až po bolestných chorobách šťastne zomrela dňa 18. apríla 1618.

Blahoslavená sa často modlievala: „O milosrdenstve Pánovom chcem večne spievať.“ (Ž89,2) „Chcem len to, čo chce Boh, a nič iné.“ „Ó, Bože, odpusť mi všetky zlé príklady, ktoré som kedy dala.“

20. apríla **„Otče, zhrešil som.“ (Lk15,18)**

V Perzii bolo už v 4. storočí niekoľko biskupstiev. Ale za vládcu Sapura II. (309-381) nastali kresťanom ťažké časy. Sapor bol horlivým vyznávačom Zoroastrovho učenia (kult ohňa). Okrem toho židia a mágovia nahovárali kráľovi, že kresťania udržiujú vlastizradné styky s kresťanskou rímskou ríšou. Z toho vzniklo v roku 343 veľké prenasledovanie kresťanov.

Simeon bol arcibiskupom v Seleucii a perzským prímasom. Kráľ rozkázal: „Dovedte mi Simeona, najvyššieho z kúzelníkov; on pohŕda mojím majestátom, je spolčený s rímskym cisárom, lebo sa klania tomu istému Bohu.“ Simeon bol predvedený a nevzdal úctu kráľovi pokľaknutím. Kráľ: „Prečo nerobíš, čo si kedysi robieval?“ – „Pretože som doteraz nebol vyzvaný, aby som zaprel svojho Boha.“ – „Klaňaj sa slnku!“ – „Ty, ó kráľu, si viac než slnko, lebo máš rozum a slobodnú vôľu, a predsa sa ti neklania; ako by som sa mohol klaňať slnku?“ Sapor: „Pretože sa nechceš klaňať ani slnku ani mne, dám ti tvoju krásnu tvár znetvoriť ranami.“

I náčelník veľmožov pri kráľovskom dvore Gušthazad, ktorý vychoval kráľa Sapura, bol obžalovaný, že je kresťan. Kráľ mu povedal: „Ak teraz splníš moju vôľu a budeš sa klaňať slnku, bude dobre; ak nie, budeš ihneď popravený.“ Veľmoži lichotili starcovi a povedali: „Splň na okamih kráľovu vôľu; potom môžeš zostať pri svojom náboženstve.“ Gušthazad poslúchol a klaňal sa slnku.

Na druhý deň priviedli do mesta biskupa Simeona. Keď sa dozvedel, že Gušthazad odpadol, veľmi sa zarmútil. Keď ho chcel Gušthazad navštíviť, povedal biskup: „Zatvorte dvere a nedovoľte prísť ku mne tomu, kto zaprel Krista, môjho Pána, opustil Boha pravdy, Kráľa večnosti zamenil s kráľom, ktorého dni sú ako tráva.“ Gušthazad mu odkázal: „Odpusť mi hriech ešte tentokrát! Už nikdy sa ho nedopustím.“ Simeon mu odpovedal: „Spáchal si nie len hriech, ale i zločin. Zaprel si svojho Boha. Odvrátil si sa od Krista, pôvodcu života. Nemôžeš žiť, len ak by si všetko napravil“

Gušthazad sa zľakol, začal plakať ako Peter, posypal sa popolom a postil sa. Keď bol na tretí deň Simeon povolaný ku kráľovi, šiel Gušthazad na ulicu, aby sa s ním stretol. Simeon sa však od neho odvrátil a povedal: „Nemám pozdrav pre toho, kto z bázne a ctižiadosti pred Saporom zaprel Boha, pravého Kráľa.“ Gušthazad hlasno nariekal: „Beda mi! Keď tak bolestne nesiem Simeonovu nespokojnosť, akože obstoím pred Božím hnevom? Ešte dnes chcem verejným vyznaním napraviť svoj hriech.“ Ponáhľal sa domov

a obliekol si smútočné rúcho. Keď sa kráľ o tom dozvedel, opýtal sa Gušthazada. „Prečo nosíš smútočné rúcho?“ Gušthazad odpovedal: „Trúchlim, pretože som nebol úprimný ani k Bohu ani k tebe, kráľu! Bohu som nebol verný tým, že som opustil jeho pravdu a plnil tvoju vôľu. Teba som oklamal, lebo som sa síce klaňal slnku tvárou, ale nie srdcom.“

Kráľ ho odsúdil k smrti mečom. Na ceste k popravisiku povedal Gušthazad: „Počkejte ešte trochu! Povedzte kráľovi, že mu chcem ešte niečo povedať.“ Kráľ sa zaradoval, dúfajúc, že ešte odpadne od viery. Keď bol Gušthazad predvedený pred kráľa, prosil: „Vieš, kráľu, že som ti verne slúžieval, preto prosím, aby hlásateľ v meste ohlásil: Gušthazad nebol popravený preto, že prezradil štátne tajomstvo ani pre nejaký zločin, ale preto, že je kresťanom.“ Myslel totiž: Keď sa ľudia dozvedeli, že som odpadol od viery, mnohí sa snád' preto stali slabými. Keď sa teraz dozvedia, že som popravený pre Krista, slabí nadobudnú zasa silu.

Tretím slávnym mučeníkom je Pusaj.

Keď sa kňaz Hananiáš pri mučení zachvel strachom, spozoroval to vrchný dozorca nad kráľovskými robotníkmi Pusaj a zvolal: „Neboj sa, Hananiáš, len na okamih ešte zavri oči a uvidíš svetlo Ježiša Krista!“ Pusaja hneď viedli ku kráľovi, aby ospravedlnil svoju reč. Kráľ mu vyčítal nevďačnosť. Pusaj odpovedal: „Rád by som dal svoj život za život týchto šľachetných kresťanov. Vzdávam sa dôstojnosti, ktorá mi je prepožičaná, pretože naplňa nepokojom moje srdce. Preukáž mi tú milosť, aby som sa stal spoločníkom tých, ktorých smrť som videl.“ Kráľ: „Ich smrť staviaš nad svoj úrad? Máš zdravý rozum?“ Pusaj: „Mám zdravý rozum. Som kresťan, a preto majúc dôveru v Božie zmilovanie, dávam prednosť smrti pre Boha pred dôstojnosťou, ktorá mi je prepožičaná od kráľa.“ Na tieto slová bol sťatý mečom.

21. apríla

Anzelm- vyznávač a cirkevný učiteľ

Anzelm sa narodil v roku 1033 v Aoste v Piemontsku zámožným rodičom. Matka skoro umrela a Anzelm, ktorý k drsnému otcovi nemal náklonnosť, bol zanechaný sám sebe. Oddal sa zhubným náruživostiam. Pretože otec mal pre neho iba hnev a výčitky, ušiel Anzelm z domu a potuloval sa tri roky po Francúzsku. Zábavy a rozkoše, ktorým sa oddával, ho nerobili šťastným. Napokon prišiel do Beku v Normandii, kde vyučoval slávny Lanfrank. Anzelm sa tam začal usilovne učiť a do jeho srdca sa vrátila zbožnosť a láska k cnostnému životu, ktorý tam bola vložila matka. Vstúpil do benediktínskeho bekského kláštora, a keď sa Lanfrank stal kanterburským arcibiskupom, Anzelm sa stal jeho nástupcom v učiteľskom úrade. Anzelm učil na škole, bádal a spisoval učené knihy.

Keď zomrel Kanterburský arcibiskup Lanfrank, chceli veľmoži pohnúť kráľa Vilema II., aby vymenoval za arcibiskupa Anzelma, ale márne. Tu Boh sám zasiahol; kráľ ťažko ochorel. V chorobe sľúbil, že už nebude sužovať Cirkev a že Anzelma prehlási arcibiskupom. Prepustil sto väzňov, ktorí boli nevinne odsúdení, vrátil im majetok a sľúbil zákony k blahu národa. Anzelm však nechcel prijať arcibiskupskú hodnosť, lebo sa obával kráľovej vrtkavosti.

Čoho sa obával, to sa aj stalo. Kráľ sa uzdravil a zrušil všetko, čo sľúbil. Zasahoval do cirkevných práv, za peniaze dosadzoval biskupov a kňazov. Najbolestivejšie bolo pre Anzelma, že jemu podriadení biskupi stáli na strane kráľa. Povedali mu otvorene: „Pane a otče! Vieme, že si muž zbožný a svätý. My však musíme podporovať svojich príbuzných, musíme sa zaoberať svetskými starosťami; preto sa nemôžeme pozdvihnúť k výške tvojho života. Ak sa ty chceš znížiť k nám, s radosťou ťa budeme podporovať. Ak však chceš zostať verným svojim doterajším zásadám, ver, že my zostaneme pri kráľovi.“ Anzelm pokojne odvetil: „Máte pravdu. Choďte k svojmu pánovi. **Ja sa pridržiím Boha.**“ A zostal verný Bohu i pri najkrutejšom prenasledovaní.

Kráľ svätokupecky obsadzoval biskupské miesta, uchvacoval zádušné dôchodky a znásilňoval cirkevné práva. Anzelm v obrane Cirkvi proti kráľovskej svojvoľnosti bol pevne vytrvalý a dôsledný, viedol si vždy rozmyslene a obozretne. Mnoho vytrpel. Dvakrát odišiel do dobrovoľného vyhnanstva. Po prvej ceste do Ríma k pápežovi Urbanovi II. sa zúčastnil na sneme v Bari, kde skvele obhájil katolícke učenie o vychádzaní Ducha Svätého z Otca i Syna. Vrátiac sa po smrti Vilema II. do Anlicka, bol opäť nútený rázne hájiť práva Cirkvi proti Henrichovi I. Keď kráľ od neho žiadal, aby od neho prijal biskupské odznaky a posvätil kráľom menovaných biskupov alebo opustil Anglicko, odišiel druhý raz k pápežovi Paschalovi II. Po dvojročnom vyhnanstve a mnohých útrapách primäl Henricha I. k povolnosti a k zmiereniu. Zabezpečil tak Cirkvi v Anglicku slobodu, vrátil sa do Canterbury k nevýslovnej radosti duchovenstva i veriacich. Po toľkom

utrpení mu Pán doprial kludného večera neskoršieho života. Kráľ si svätého arcibiskupa veľmi vážil, ba ustanovil ho počas svojej dočasnej neprítomnosti správcom ríše. Svätec sa s neutíchajúcim zápalom venoval do neskorej staroby potrebám svojej diecézy i obľúbenej vedeckej práci. Keď pre svoju vechosť už nemohol slúžiť svätú omšu, dával sa k službám Božím prinášať do chrámu. V stredu svätého týždňa v roku 1109 prijal v hlavnom Pánovom chráme najsvätejšiu Sviatosť, a keď sa čítalo umučenie Pána podľa svätého Lukáša, ticho zosnul v 76. roku svojho života.

Klement XI. ho v roku 1720 zaradil do zboru cirkevných učiteľov.

Modlitba sv. Anzelma: Všemohúci Bože, buď mojou silou v každom súžení, v každej veci a v každom pokušení, v každej slabosti a v každom nebezpečenstve. Ty si mi dovolil bez všetkých mojich zásluh, iba zo svojho milosrdenstva, zúčastniť sa na tvojich Sviatosiach. Dopraj mi teda tiež až do onej hodiny, kedy sa k Tebe odoberiem, vo viere, v nádeji a v láske zotrvať a uved' ma do večnej radosti! Amen.

Ako poznať svätca

Konrád z Parzhamu sa volal vo svete Ján Birndorfer. Narodil sa 22. decembra 1818 vo farnosti Weng, v pasovskej diecéze. Ako tridsaťročný vstúpil ku kapucínom v Alt-Oettingu a bol tam vrátnikom a kostolníkom 41 rokov.

Chlapci sa raz dohodli, že určite nahnevajú brata vrátnika u kapucínov. Prvý zazvonil pri bráne, odriekal Otčenáš a dostal od prívetivého brata Konráda kus chleba. Keď chlapci počuli, že sa starý upracovaný brat vrátil do svojej izbiičky, zazvonil druhý a trpezlivý brat i jemu dal kus chleba. Rovnako urobil tretí, štvrtý, desiaty a jedenásty, a každý dostal kus chleba.

Keď dával dobrý brat dvanástemu zvlášť krásny kúsok chleba, povedal mu s úsmevom: „Dnes ma chcete rozhnevať, pravda, že tak jeden za druhým chodíte... Ale to nič nerobí, chlapci! Pôjdem ešte trebárs dvadsaťkrát, pokiaľ ma nohy ponesú. Ale mám ešte inú prácu, rozumieš?“ Zahanbený chlapec sa chcel ospravedlniť, ale brat Konrád ho pohladkal a hovoril: „Už je dobre!“

Stará Monika nemala, ako sa hovorí, „všetkých päť pohromade“. Každý deň si prišla do kláštora pre obed.

Dnes bola v mimoriadne zlej nálade. Trhla zvončekom, a keď brat otvoril, rozkázala si ostro: „Obed!“ Láskavo jej vzal košíček, aby ho naplnil. Ona však na neho: „Ty farizej!“ Brat ako by nepočul. Ona ešte hlasnejšie: „Ty starý lump!“ A ešte mnoho iných „zdvorilostí“ sa za ním vysypalo. Dobrý brat hľadal v kuchyni nejaký lepší kúsok pre Moniku.

Traja tuláci prišli k bráne: chceli pivo. Brat Konrád im skutočne priniesol pivo. Zatiaľ čo si pochutnávali traja žíznicvi na pive, robili vtipy na brata. On však akoby nepočul. Domnievali sa teda, že je nedoslýchavý, a hlasnejšie si z neho robili žarty. Až neskôr sa dozvedeli, že „nedoslýchavosť“ bola ťažko nadobudnutá cnosť.

Jednému žobrákovi nechutila kláštorná polievka. Hodil tanier s polievkou Konrádovi k nohám. Ten pokojne povedal: „Ty ju teda nechceš? Donesiem ti inú.“

Raz ho skúšal „milosrdný“. A ten dokázal skúšať, či je cnosť pravá. Brat Konrád denne s veľkou radosťou a zbožnosťou prislúhoval pri sv. omši o piatej hodine. Už sa pripravoval modlitbou na svätú službu. Tu pristúpil k nemu „milosrdný“, vzal mu misál z ruky a žiadal ho, aby mohol miništrovať namiesto neho. Čo myslíte, že brat Konrád urobil? Láskavo ponechal inému milú službu, kľakol si do kúta a modlil sa. Od tej doby bol „milosrdný“ presvedčený, že brat Konrád je svätec.

Dvanásť rokov ho pozoroval jeho pomocník pri bráne a hovorí o ňom: „Ročne mnoho tisíc ľudí prichádzalo k bráne. Boli to najrôznejší ľudia: suroví tuláci, drzí žobráci, nevďačníci. Nikdy som však nevidel brata Konráda rozhnevaného alebo rozčúleného.“

Raz prišiel človek ku sv. spovedi a usedavo plakal. Jeho známy sa ho pýtal, čo ho priviedlo k spovedi. Odpovedal: „Ten starý kapucín tam pri bráne sa na mňa pozrel a jeho pohľad mi prenikol srdce.“

Majúc 75 rokov, Konrád ochorel; kvardián mu určil izbičku, ktorá sa volala „izba Panny Márie“ hovoriac: „Veď ty si vždy miloval blahoslavenú Panu Máriu.“ Radostne sa tam Konrád našťahoval, ale po troch dňoch umrel ticho, dňa 21. apríla 1894.

22. apríla

Soter a Kajus, pápeži a mučeníci

Svätý Soter (166-175) bol nástupcom sv. Aniceta a pochádzal z Fondi v Kampánii. Spravoval Cirkev počas krutého prenasledovania Marka Aurélia. Vtedy umierali kresťania vlastne za najsvätejšiu Sviatosť. Boli

obviňovaní, že požívajú na svojich bohoslužobných zhromaždeniach mäso zabitých detí. Toto ohováranie vybájlili nepriatelia kresťanstva, nerozumejúc kresťanskému sviatostnému pokrmu. Pápež Soter horlivo pomáhal prenasledovaným a trpiacim ako v Ríme, tak mimo Rím. Doteraz máme zachované poďakovanie od korintského biskupa, poslané do Ríma za milodary : „Bol ste od začiatku zvyknutý všetkým bratom preukazovať rozličné dobrodenia a mnohým obciam v rôznych mestách posilať podpory a tak ich núdzu mierniť a bratom v baniach (odsúdencom) zaobstarávať potrebné živobytie. Tento váš ctihodný zvyk biskup Soter nielen zachoval, ale zväčšil: on nielen svätých bohato obdaroval, ale potešil i bratov z diaľky k nemu prichádzajúcich bohumilými slovami, ako láskyplný otec svoje deti tešieva.“ Rímska Cirkev sa osvedčila i za tohto pápeža ako predsedkyňa lásky, ako ju nazval sv. Ignác mučeník. Soter zomrel na popravisku asi v roku 175 a bol pochovaný vo vatikánskej hrobke.

Svätý Kajus nastúpil na Petrov stole po Eutychiánovi v roku 283. Pochádzal zo Salony v Dalmácii a bol vraj príbuzný cisára Diokleciána. Zomrel 22. apríla 296.

Blahoslavený Aegidius (Jiljí) z Assisi prosil sv. Františka na kolenách, aby ho prijal za žiaka. Práve šla mimo nich chudobná žena prosiaca o almužnu. František povedal: „Daj jej svoj plášť!“ Jiljí hneď poslúchol.

Chcel žiť z ovocia svojej vlastnej telesnej práce. Zrána bol veľmi pobožne prítomný na sv. omši; potom chodil do lesa, ktorý bol vzdialený od Ríma osem míľ, prinášal na chrbte snop dreva a predával ho za chlieb alebo za iné veci k jedlu.

Keď sa takto raz vracal s nákladom dreva, akási žena ho požiadala, aby jej ho predal. Keď sa dohodorili na cene, odniesol jej brat drevo domov. Žena vidiac, že je to rehoľník, dávala mu omnoho viac, než sľúbila. Brat Jiljí hovoril: „Dobrá pani, nechcem, aby ma premohol hriech lakomstva; preto nevezmem za drevo viac, než som sa dohodol.“ Nielen že nevezal viac, ale ešte z dohodnutého polovicu zľavil a odišiel. Žena k nemu pojala veľkú úctu.

Brat Jiljí konal všelijakú robotnícku prácu, dbajúc vždy na svätú počestnosť: pomáhal robotníkom trhať olivy a lisovať víno.

Keď bol jedného dňa na námestí, chcel ktosi zrážať orechy. Prosil iného, aby mu ich zrážal za mzdu, ten sa však vyhováral, že je zďaleka a že mu je veľmi obtiažne liezť na stromy. Brat Jiljí nato: „Ak mi dáš, priateľu, časť orechov, pôjdem s tebou zrážať.“ Keď sa dohodorili, šiel. Prežehnal sa svätým krížom a vyliezol na vysoký orech. Keď ich zrážal, dostal ich toľko za prácu, že ich nemohol v lone odniesť. Preto si zvliekol habit, zviazal rukávy a kapučňu, urobil si z habitu vrece, naplnil ho orechmi, vzal na ramená, zanesol do Ríma a tam všetky s veľkou radosťou rozdal chudobným.

Keď sa žalo obilie, chodil brat Jiljí s inými chudobnými na klásky. Keď mu niekto ponúkal hrst obilia, odpovedal: „Milý brat, nemám stodolu, do ktorej by som to uložil,“ a tie klásky, ktoré nzbieral, väčším dielom zasa dával iným z lásky k Bohu.

Jiljí hovoril: Jeden človek nemal ani svetlo pre oči, ani ruky, ani nohy. Pýtali sa ho: „Keby ti dal niekto nohy, čo by si mu za to daroval?“ – „Sto hrivien.“ – „A keby ti daroval i ruky?“ – „Celý svoj majetok.“ – „A keby ti dal i svetlo pre oči?“ – „Slúžil by som mu rád po všetky dni svojho života!“ – „Hľa, drahý priateľu,“ pokračoval svätec, **„Pán ti dal ruky a nohy a oči a všetky dobré tela i duše a ty mu nechceš slúžiť?“**

Jeden z bratov prosil svätca o modlitbu, aby mu Boh zjavil, akým spôsobom by sa mu najviac páčil. Na druhý deň ráno povedal Jiljí: „Chcem ti to povedať, ako sa môžeš páčiť Bohu; ale chcem k tomu spievať.“ Vzal palicu a držal ju ako husle, potom poskakoval v záhrade a spieval, opakujúc stále slová: „Jedna jednému; jedna jednému!“ Bratovi potom povedal: „To rob a budeš sa páčiť Bohu!“ Potom vysvetlil svoje slová: „Svoju jednu dušu musíme neprestajne zasväcovať len jednému Bohu.“

Jeden sveták prišiel k svätcovi a prosil ho o modlitbu. „Modli sa sám za seba!“ Odpovedal brat. „Prečo posilaš miesto seba niekoho iného, keď sám vieš chodiť?“ „Čo to hovoríte, brat Jiljí? Ja som úbohý hriešnik a vzdialený od Boha; vy však ste priateľom Božím. Preto môžete rýchlo dosiahnuť vypočutie za seba i za iných.“ „Priateľu, keby všetky ulice nášho mesta boli pokryté zlatom a striebrom, a bola by daná vyhláška, že si každý môže vziať, koľko len chce, poslal by si tam niekoho iného namiesto seba?“ „To veru nie! Šiel by som sám a nespoliehal by som sa na nikoho iného, i keby bol spoľahlivejší.“ „To isté je s Bohom. Celý svet je ním naplnený; každý ho môže nájsť. Preto choď sám a neposielaj iného.“

Dvaja kardináli prišli k svätému bratovi, aby sa jeho slovom a príkladom povzbudili. Pri odchode ho prosili o modlitbu. On im odpovedal: „Prečo, páni, mám prosiť u Boha za vás? Veď vy máte väčšiu vieru a väčšiu nádej než ja!“ „Ako to?“ pýtali sa. „Vy dúfate, že so svojím bohatstvom a poctami a majetkom tohto sveta dôjdete k spaseniu, a ja pri toľkých protivenstvách a bolestiach sa ešte obávam, že zahyniem.“ Tieto slová pôsobili hlbokým dojmom po celý život na týchto dvoch cirkevných hodnostárov a bola im vážnym napomenutím, aby **pamätali na jedno potrebné, t. j. na spásu svojej duše.**

Zomrel v roku 1272 v Perugii. Sviatok má 23. apríla.

„Len jednu dušu máš. Prečo o ňu tak málo dbáš? Pamätaj, ak dušu stratíš, všetko máš stratené!“

Skúšobným kameňom svätosti je umŕtvovanie; láska k pohodliu je úpadkom svätosti.

23. apríla

Vojtech, biskup a mučeník

Pamätaj na posledné veci!

Vojtech (lat. Adalbertus) bol synom zlického vojvodu Slavníka, ktorý sídlil na hrade Libici nad Cidlinou, a matky Střezislavy. Narodil sa okolo roku 951. Pretože vynikal telesnou krásou a silou, určil ho otec k svetskému stavu. Tu však chlapček ochorel na smrť; rodičia ho položili na oltár Panny Márie, a keď vyviazol z nebezpečenstva, sľúbil otec, že z vďačnosti vychová syna pre stav duchovný.

Asi 10 rokov potom sa zastavil na libickom hrade sv. Adalbert, mních a biskup, ktorý sa vracal z misionárskej cesty z Ruska. Rozprával o rôznych národoch a o útrapách, ktoré medzi nimi zakúsil. Jeho rozprávanie mocne pôsobilo na vnímavú mladíkovu myseľ. Pretože však v Prahe neboli vyššie školy, bol v roku 972 vypravený na školu v Devíne (Magdeburgu). Magdeburgským biskupom sa stal sv. Adalbert. Vojtecha prijal vládne, bdel nad ním otcovsky a dal mu pri birmovaní svoje meno Adalbert. Jeho životopisec Bruno rozpráva, že sa Vojtech zúčastňoval chlapčenských žartov, ba že i neskoršie, keď sa vrátil do Čiech, sa spočiatku oddával svetským radovánkam.

V roku 981 zomrel arcibiskup Adalbert a Vojtech sa vrátil do vlasti. Pražský biskup Detmar posvätil Vojtecha na subdiakona. Krátko nato Detmar ochorel na smrť. Ako sa blížila smrť, narietal: „**Ach, aký som bol a aký by som si teraz prijal, aby som bol býval!** Hriech môj by mi bol odpustený, keby hriechy mne zvereného ľudu nezväčšovali moju biedu. Nebránil som zbesilému ľudu. Nedokázal som odvrátiť skazu, do ktorej sa dobrovoľne vrhal. **Beda mi, že som mlčal!**“ tieto výčitky a žaloby mocne otriasli Vojtechom, ktorý bol prítomný pri Detmarovej smrti. Boli mu počiatkom prísneho života.

Duchovenstvo, múdri starci a českí vladkyovia s kráľom Boleslavom II. na čele rokovali, kto by bol najhodnejší biskupského stolca. Nakoniec zvolali: „Kto iný než náš rodák Vojtech, ktorého urodzenosť, učenosť a prívetivé mravy sa s tak veľkou dôstojnosťou zrovnávajú? Ten bude naším dobrým vodcom!“ A privedúc Vojtecha do zhromaždenia, hovorili: „Ty budeš naším biskupom, či chceš alebo nechceš! Ty vieš dobre otvárať cestu, ktorá vedie do nebeskej vlasti.“ Vojtech prijal voľbu, hoci nerád. Z biskupských príjmov si ponechával na svoje potreby iba štvrtú časť, ostatok vynakladal pre dobro Cirkvi, duchovenstva a núdzných ľudí. Raz neskoro večer prišiel akýsi úbožiak a prosil o dar. Vojtech bol vo veľkej núdzi, lebo nič nemal. I daroval úbožiakovi perinu, ktorou sa chcel sám prikryť.

Keď neskôr ako biskup kráčal do cisárskeho mesta Ravenna bez lesku, pýtal sa ho ktosi z duchovenstva: „Prečo nenesieš so sebou aspoň biskupskú berlu?“ Svätec odvetil: „U živého Boha, pred ktorého tvárou stojím, je ľahko nosiť biskupskú berlu, ale preťažko nieť počet z toho, keď príde prísny sudca živých i mŕtvych, aby súdil k večnému životu alebo k večnému ohňu!“

Inokedy zasa prosila chudobná vdova o almužnu pre seba a pre deti. Vojtech ochotne siahol do vrecka. „Nemám nič pri sebe,“ povedal prívetivo žene, „príd' zajtra do mesta! Potom ti dám, koľko budem môcť.“ Povedal a šiel ďalej svojou cestou. Tu si však spomenul: „Budem zajtra ešte živý? Dnes musím dať, tak bude mať dar svoju cenu. Potom budem pred súdom bez bázne a žena nebude mať škodu.“ Vrátil sa, zavolať ženu a daroval jej svoj plášť.

Vojtechova horlivosť pre česť a slávu Božiu a pre spásu duší bola neúnavná. Ale nemala veľký úspech. Nebolo v zemi síce mnoho pohanov, ale udržovali sa pohanské zvyky, napríklad sobáše medzi blízkymi príbuznými, mnohoženstvo u šľachty, krvná pomsta, trhy v nedeľu a vo sviatok, predávanie

kresťanských zajatcov židom; kňazi sa často ženili a keď boli káraní, utiekali sa pod ochranu svetských veľmožov.

Preto požiadaval míšenského biskupa Volkolda, aby na čas spravoval pražské biskupstvo, a vydal sa v roku 989 so svojím bratom Radimom na cestu do Ríma. Prišiel tam a prosil pápeža Jána XV. o radu, čo by mal robiť. Nariekal: „Ľud mne zverený ma nechce poslúchať.“ Pápež odpovedal: „Synu! Ak nie si schopný viesť svoj ľud, uchýľ sa do ústrania a snaž sa zachrániť sám seba!“ Vojtech chcel putovať do Jeruzalema. Cisárovná Theofana, matka cisára Ota III. ktorá práve bola v Ríme, mu dala na cestu toľko zlata, koľko Radim mohol uniesť. Ale Vojtech ihneď všetko rozdal medzi chudobných. Opát sv. Níl mu poradil, aby neputoval ďalej, ale aby v Ríme vstúpil do kláštora.

Medzitým Čechom začal biskup chýbať. Preto mohučský arcibiskup Willigis poslal do Ríma list tohto obsahu: „Česi ľutujú svoje neprávosti a prajú si mať Vojtecha opäť svojím biskupom. Sľubujú nápravu.“ Pápež Ján XV. súhlasil so slovami: Vráťme im, o čo spravodlivo žiadajú, ale s tou podmienkou: ak ho budú poslúchať, nech si ho nechajú, ak však nebudú chcieť zanechať svoje obvyklé nešľachetnosti, nech tento náš milý brat opäť od nich odíde!“ Vojtech sa vrátil do Čiech. Bolo to v roku 992. Cestou na Plzeňsku, na Zelenej hore, požehnal svojej milej vlasti. V Prahe ho uvítali duchovní i zástupcovia ľudu radostne a sľubovali poslušnosť.

Vojtech založil v roku 993 benediktínsky kláštor v Břevnove pri Prahe. Břevnovský kláštor sa stal semeniskom kresťanskej kultúry. Potom sa Vojtech odobral na Moravu, odtiaľ na Slovensko; v Ostrihome sa zišiel s uhorským vojvodom Gejom a birmoval jeho syna na meno Štefan. Uberal sa potom Nitrou do Bieleho Chorvátska a kázal i v Krakove.

Keď sa Vojtech vrátil z apoštolskej cesty do vlasti, našiel rozhárané pomery. Mocný rod Vršovcov bol v nepriateľstve so Slavníkovcami. Vtedy sa stalo, že sa manželka istého Vršovca, obvinená z cudzoložstva, utiekala do chrámu na pražskom hrade, dovolávajúc sa útočitého práva. Podľa pohanského práva mala byť s'atá vlastným manželom. Biskup Vojtech ju nevydal, ale žiadal, aby bola podrobená súdnemu vyšetrovaniu a pokániu. Vršovci však porušili útočité právo, odtrhli ženu od oltára, vyvliekli ju z chrámu a s'ali ju mečom. Vojtech vyobcoval týchto zbojníkov z Cirkvi. Ale tým sa len priostrilo nepriateľstvo. I rozhodol sa po druhý raz zložiť bremeno biskupského úradu a odobral sa do Ríma do kláštora.

Vojtech si vyžiadal stretnutie u pápeža. Prosil: „Poskytni mi, svätý Otče, útechu, ak mám odchádzať smutný. Ak poslúchnu ovečky môj hlas, chcem s nimi žiť a umrieť, ak nie, chcem s tvojím povolením ísť kázať evanjelium pohanským národom.“ Pápež Gregor V. súhlasil.

Na ďalšej ceste domov vydesila Vojtecha nová neradostná správa; Vršovci zavraždili na hrade Libici štyroch Vojtechových bratov.

Preto sa Vojtech uchýlil do Poľska. Tam ho knieža Boleslav Chrabrý úctivo uvítal. Poslal tiež do Čiech posolstvo pýtajúc sa, či si žiadajú Česi mať Vojtecha za biskupa. Odpovedali uštipačne, že ho nechcú. Preto sa rozhodol, že pôjde k pohanským Prusom. Vyčkával na jar. Zatiaľ sa staral o zvelebenie Božích služieb v Hnezdne. V roku 997 sa vydal na cestu, sprevádzaný Radimom a Benediktom. Z Gdaňska sa plavil do frižskej zátoky. Sotva ho uvideli domorodci, hnevliho ho obchádzali a jeden z nich ho udrhel veslom medzi lopatky hovoriac: „Ak odtiaľto rýchlo neodídete, budete mučený a usmrtený.“ Vojtech sa pustil hlbšie do kraja a prišiel do väčšej osady. Starosta sa ho pýtal, kto je a čo tam hľadá. Odpovedal: „Som Slovan menom Vojtech, stavom mních, predtým biskup, a **prichádzam k vám, aby ste opustili modly a poznali pravého Boha.**“ Prusovia mu však hrozili zabitím a odviezli ho i so sprievodcami na loď k miestu, kde je teraz mesto Pilava.

Gaudencius povedal: „Sme hladní a omdlievame.“ Vojtech poodišiel do lesa a priniesol veľa húb a sladkých bylín. Potom slúžil svätú omšu a potom kráčal k blízkeму mestu. Sotva vstúpil na násyp, zbehli sa ľudia a hádzali po ňom kamene. Vrátil sa a vošiel do lesa, na tzv. Romovské pole, o ktorom nevedel, že je pre Prusov posvätným miestom. Tu ho prepadli Prusi, vedení pohanským kňazom Sikkom. Ten prebodol Vojtechovu hrud' oštepom, ostatní ozbrojenci bodali umierajúceho, až sa zo siedmich hlbokých rán valila krv. Vojtech rozpínajúc ruky a modliac sa za vrahov, klesol mŕtvy na zem. Pohania mu odsekli hlavu a dali ju na kôl. Benedikt a Radim boli spútaní, neskôr však prepustení. To sa stalo 23. apríla 997 blízko terajšieho mesta Fischhausen pri Královci. Telo sv. Vojtecha bolo prenesené najprv do Třemešnej, potom do Hnezdna a v roku 1039 do Prahy.

24. apríla
Fidelis ze Sigmaringen, mučeník
„Bud' verný až do smrti a dám ti korunu života.“ (Zjv2,10)

Fidelis, kresťanský menom Marek, sa narodil v roku 1577 v Sigmaringách na Dunaji. Jeho otec Ján Roy bol starostom a sudcom; on i jeho manželka Jenovefa vychovávali svoje detky bohabojne. Otec zomrel a vdova sa starala s poručníkom o ďalšiu výchovu sirôt. Pretože Marek javil neobyčajné vlohy a vnímavú myseľ, bol poslaný do Frýburku breisgavského na vyššie štúdiá. Rozhodol sa pre právnické povolanie. Niektorí jeho druhovia sa po ukončení štúdiá dohodli, že podniknú dlhšiu cestu po rozličných európskych krajinách, aby nadobudli skúsenosti a aby sa priučili cudzím jazykom a lepším mravom. Hľadali nejakého vzdelaného a rozvážneho vodcu. Bol im doporučený právnik Marek Roy. Marek bol s ich plánom uzrozmeneý.

Na cestu sa vybrali v roku 1604. Prešli Nemecko, Francúzsko, Španielsko a Taliansko. Marek dával svojim druhom dobrý príklad vedychtivosti i mravnosti. Vodil ich do chrámov i do nemocníc, do škôl i do obrazární. Všade sa snažil vzdelat' seba i svojich druhov. Keď sa vrátili z cesty, Marek zložil skúšku a bol povýšený na doktora akýchkoľvek práv. Usadil sa v Ensisheime v Elsasku.

Marek bol spravodlivým sudcom. Raz mu povedal advokát: „Pán doktor, prosím vás, aby ste neboli príliš spravodlivý. Len málinko odbočte od svojich zásad a budete mať z toho veľký zisk.“ Táto reč Marka pohla, že opustil súdnictvo, stal sa kňazom a vstúpil ku kapucínom v Altdorfe vo švajčiarskom kantone Uri. Dostal meno Fidelis (Verný) a pri tom mu kvardián pripomenul slová Svätého Písma: „Bud' verný až do smrti a dám ti korunu života.“ (Zjv2,10)

Zakrátko bol zvolený za kvardiána (predstaveného kláštora), a to vo Feldrirchu. Svojou zbožnosťou a horlivosťou si získal priazeň rehoľníkov i ľudu. Chudobní a opustení ľudia hľadali u neho pomoc; utláčani mu predkladali svoje rozpory. Kto potreboval dobrú radu, obracal sa dôverne na neho a Fidelis vedel každému vyhovieť. Nehanbil sa i na súde ako obhajca chudobných ľudí vystupovať, nedbajúc na posmech nešťachetných ľudí, ktorí mu vyčítali, že v kapucínskom rúchu koná úrad advokáta.

V tej dobe povstali medzi katolíkmí a kalvínmi náboženské spory rozduchované politickými spormi, ktoré sa stupňovali až ku krvavým výtržnostiam. Fidelis bol poslaný do Grisonska, aby hlásal ľudu pokoj v duchu evanjelia. Horlil výrečne proti náboženským bludom, ale nezavrhol blúdiacich, skôr ich ľutoval, že im bol odcudzený poklad pravej viery. Láskovosťou si zvláštne naklonil mládež a obrátil zakrátko mnoho kalvínov.

Po veľkonočných sviatkoch sa odobral znova na misie do Sevisu. Úrady mu ponúkli na ochranu vojenskú stráž, on to však odmietol. Cestou sa ho pýtal brat Ján: „Čo by sme urobili, keby nás náhle prepadol zástup zbojníkov?“ Fidelis povedal pokojne: „Čo iného, než to čo urobili Boží mučeníci; podstúpili by sme radi pre Boha smrť.“

Na štvrtú veľkonočnú nedeľu hlásal na slová: „Jeden Boh, jedna viera, jeden krst.“ Náhle akýsi kalvín vykrikoval na neho: „Zadrž, odvážlivec!“ a vystrelil na neho, rana však minula. Aby nedošlo ku krvavej zrážke vo svätyni, zostúpil Fidelis z kazateľnice, pomodlil sa pred oltárom, vyšiel zo sakristie a uberal sa pokojne cestou do susedskej dediny. Sotva odišiel, prihnal sa za ním zástup ozbrojených kalvínov. „Chceš prijať našu vieru alebo nie?“ kričali na neho. On však pokojne odpovedal: „Milí bratia, veď som k vám prišiel nie preto, aby som prijal vašu znetvorenú vieru, ale aby som vám hlásal pravú vieru.“ Na okamih zostali zbojníci ohromení týmito slovami. Potom jeden z nich vytasil meč a ťal svätca do hlavy. Ten zvolal: „Ježiš! Mária! Pomôž mi, Bože!“ a klesol na kolená. Zúrivi bludári sa vrhli na mučeníka a zohavili jeho telo. Zomrel dňa 24. apríla 1622.

Juraj (grécky Georgius) pochádzal z urodzených rodičov v Kappadócií. Jeho otec zomrel mučeníckou smrťou; jeho matka sa odsťahovala po manželovej smrti so synáčikom do svojej otčiny, Palestíny. Juraj bol povahou ohnivý a venoval sa vojenskému stavu. I ako vojak zostal cnostným a bohabojným Kristovým vyznávačom. Zakrátko bol povýšený na plukovníka v cisárskom vojsku.

Cisár Dioklecián sídlil vtedy v Nikomédií. Keď vzniklo prenasledovanie kresťanov, plukovník Juraj sa odobral k cisárovi Diokleciánovi a neohrozene vyznal svoju vieru hovoriac: „Cisár a zhromaždení radcovia! Ako dlho ešte budete prenasledovať kresťanov, ktorí sú vernými poddanými ríše. Kresťania sa modlia za cisára a vlast', ale mŕtvym modlám nemôžu obetovať.“ Cisár a radcovia boli ohromení, že takto

hovorí vysoký dôstojník. Cisár prehlásil tieto slová za velezradu a kázal Juraja uväzniť. Po niekoľkých dňoch ho povolal k sebe a snažil sa ho pohnúť sľubmi i hrozbami k odpadu od Krista. Juraj odpovedal: „Cisár! Čo mi sľubuješ, tým pohrdam, a čím mi hrozíš, toho sa neľakám,“ a hájil svoju kresťanskú vieru ako pravý kresťanský bohatier, hoci vedel, že ho čaká mučenícka smrť.

Na cisárov rozkaz bol Jurajovi na hrdlo zavesený ťažký kameň, jeho telo bolo drásané kolesom, na ktorom boli pripevnené kince. I posledný pokus prinútiť Juraja k modloslužbe zostal márný. Juraj bol potom odsúdený na smrť. Na popraviske sa modlil za obrátenie pohanov, až skončil pod katovým mečom v roku 303.

Sv. Juraj bol vždy ctený ako jasný vzor bojovníka za vieru a kresťanskú cnosť. Zobrazuje sa ako mladistvý švárný rytier v plnej zbroji na úrodnej pôde, on kopijou premáha divokého draka, pred ním sa zviňajúceho. Tento obraz je symbolický. Drak znázorňuje buď zlého ducha, odvekého nepriateľa ľudstva alebo pohanstvo.

25. apríla

Marek, evanjelista Pána

Kletus a Marcelinus, pápeži a mučeníci

Evanjelista Pána sv. Marek pochádzal so židovskej rodiny v Jeruzaleme. Najprv sa volal Ján a až neskôr prijal meno Marek, Rimanom obvyklé a obľúbené. Preto sa volá v Skutkom apoštolských niekedy Jánom (13,5,13), niekedy Markom (15,39) a niekedy Jánom, ktorý mal príjmenie Marek (12,12; 15,37). Bol bratanec Pánovho učeníka Barnabáša (Kol4,10). Jeho matka Mária mala v Jeruzaleme dom, v ktorom sa schádzali Kristovi učeníci k spoločným modlitbám. Do tohto domu, do zboru zhromaždených veriacich, sa ubral v noci apoštol sv. Peter, keď bol od anjela zázračne vyvedený zo žalára a oslobodený z Herodesovej ruky a zo všetkého očakávania židovského ľudu. (Sk12,12)

Na vieru obrátil Marka apoštol Peter, ktorý ho nazýva preto svojím synom (1Pt5,13). Keď obrátený Pavol odišiel z Antiochie na svoju prvú apoštolskú cestu, zobral so sebou i Marka (Sk12,25), ktorý mu bol pomocníkom v hlásaní Kristovej pravdy. Vierzvestovia odišli do Seleucie a plavili sa najprv do Pamfílie a zavítali do mesta Perge, odkiaľ sa Marek, unavený ťažkosťami cesty, vrátil do Jeruzalema (Sk13,13).

V roku 51 sa Marek zúčastnil na apoštolskom sneme v Jeruzaleme. Potom Barnabáš zamýšľajúci s Pavlom navštíviť mestá, v ktorých spoločne na jeho prvej ceste hlásali Božie slovo, si prijal, aby ho opäť sprevádzal Marek, ale Pavol s tým nesúhlasil. Barnabáš sa vtedy odlúčil od Pavla, vzal Marka a odobral sa s ním do svojej otčiny na ostrov Cyprus (Sk15,36-39). Neskôr sa však zmierili, lebo okolo roku 62 bol Marek pomocníkom apoštola Pavla v Ríme. Apoštol o ňom dáva zmienku v liste Kolosanom: „Pozdravuje vás môj spoluväzeň Aristarchus aj Barnabášov bratanec Marek - už ste o ňom dostali pokyny; prijmite ho, ak príde k vám.“ (Kol 4,10) O Markovi sa Pavol rovnako zmieňuje v liste Filomenovi, ktorý napísal vo svojom prvom väzení v Ríme: „Pozdravuje ťa Epafras, môj spoluväzeň v Kristovi Ježišovi, Marek, Aristarchus, Démas a Lukáš, moji spolupracovníci.“ (Flm23-24)

V roku 64 bol Marek spolupracovníkom apoštola Petra v hlásaní Božieho slova v Ríme. Peter sa o ňom zmieňuje vo svojom prvom liste adresovanom kresťanom pohanského pôvodu v piatich rímskych provinciách Malej Ázie, keď hovorí: „Pozdravuje vás cirkev, vyvolená ako vy, ktorá je v Babylone, aj môj syn Marek.“ (1Pt5,13) Babylonom tu myslí apoštol modlársky a mravne skazený Rím. Asi v roku 67 bol Marek opäť na apoštolských cestách na Východe; svedčia o tom slová apoštola Pavla v liste Timotejovi, napísanom v Ríme: „Vezmi Marka a prived' ho so sebou, lebo je mi užitočný v službe.“ ((2Tim4,11)

Tieto skromné a nesúvislé správy o Markovi máme zo Svätého Písma. Podrobnejšie údaje nám o ňom zachovali najstarší cirkevní spisovatelia. Marek, podľa viery duchovný syn sv. Petra, prilínil obzvlášť k tomuto apoštolovi a počúval jeho kázania. Peter, nadšený vreloú láskou k svojmu Božskému Majstrov a plný horlivej túžby, aby všetci ľudia v Neho uverili a mali život večný, kázal o jeho živote i učení, o jeho láske a zázrakoch, o smrti a jeho vzkriesení s požehnaným výsledkom, ale apoštolský úrad ho často nútil odchádzať z Ríma, aby i na iných miestach kázal Božie slovo. Tu prosili veriaci v Ríme verného Petrovho pomocníka, aby im podľa apoštolských kázaní napísal život Krista Pána, aby ho mohli stále čítať, rozjímať o ňom a riadiť sa ním. Marek tejto ich žiadosti vyhovel a napísal stručne všetko, čo o Ježišovi Kristovi od Petra počul, a to ako pri jeho kázaniach, tak i v dôverných rozhovoroch. Tak vzniklo druhé evanjelium podľa sv. Marka. Sv. Hieronym na základe výrokov najstarších cirkevných spisovateľov Papiáša, Ireneja, Klementa Alexandrijského a Eusebia hovorí: „Marek, Petrov učeník a tlmočník, podľa toho, čo počul od Petra

rozprávať, bol požiadaný od bratov v Ríme, aby napísal evanjelium. Keď o tom počul Peter, schválil, potvrdil a vydal cirkvám zo svojej moci na čítanie Markovo evanjelium.“ Podľa Ireneja bolo toto evanjelium Markom spísané po roku 67, keď už bolo vydané evanjelium sv. Matúša. Že Marek svoje evanjelium napísal hlavne podľa kázaní sv. Petra a za jeho dozoru, vyplýva i z jeho obsahu. V evanjeliu sv. Marka sa totiž mlčí takmer o všetkom, čo by slúžilo sv. Petrovi ku cti a chvále, zvlášť, ako sa poháňaný vrúcnou láskou vrhol do mora, aby sa ponáhlal oproti vzkriesenému Ježišovi (Jn21,7); ako mu Pán zveril svoje baránky a ovce, aby ich pásol (Jn21,15-17), a ako ho blahoslavlil pre jeho vieru a povedal mu: „Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu. Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva: čo zviažeš na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané v nebi.“ (Mt16,16-19) Pokorný Peter sa nechválil vo svojich kázaniach týmito udalosťami zo svojho života, hoci mu boli ku cti, a nehovoril o nich vôbec, zato však s ľútosťou priznával, že svojho Majstra trikrát zaprel; a práve toto Petrovo zaprenie sa opisuje v evanjeliu sv. Marka veľmi podrobne. (Mk14,66-72)

Podľa správ sv. Epifania a sv. Hieronyma bol Marek už okolo roku 50 od apoštola Petra vyslaný z Ríma do Egypta, aby v tejto zemi hlásal Ježiša Krista. I pristál v Cyrene a cestoval po Lýbii hlásajúc evanjelium po všetkých mestách a dedinách, kadiaľ chodil. Tu pokrstil veľké zástupy ľudu a ustanovil všade svojich učeníkov, aby mali starosť o spásu novoobrátených. Egypt, zem to najpodivnejších modlárskeho povier, kde i zvieratám bola vzdávaná božská pocta, stal sa takto zakrátko pôsobením sv. Marka úrodnou roľou sv. evanjelia, kolískou slávnych svätcov a semenišťom najkrajších kresťanských cností.

Keď Marek prešiel celou krajinou a zakotvil v šírých končinách Kristovu Cirkev, zavítal do hlavného prímorského mesta Alexandrie, vtedy prvého obchodného mesta na celom svete.

Legenda rozpráva: Keď sv. Marek na svojich apoštolských cestách prišiel do hlavného egyptského mesta Alexandrie, roztrhali sa mu topánky. Šiel k prvému obuvníkovi na predmestí a dal si ich opraviť. Obuvník pri práci nedal pozor, pichol sa šidlom do ruky a skríkol od bolesti: „Môj Bože!“ Zaradoval sa sv. Marek, že pohan v bolesti nevolal svojich pohanských bohov, ale Boha pravého. Ihneď mu začal rozprávať o jedinom Bohu, ktorý tak miloval svet, že dal svojho jednorodného Syna, aby každý, kto v neho uverí, bol spasený. Keď sv. Marek tomuto mužovi uzdravil ranu v mene Pána Ježiša, tento prosil úpenlivo svätca, aby zostal u neho. Dal sa s celou svojou rodinou vyučiť vo viere a pokrstiť. Volal sa Anián.

V Alexandrii kázal Marek kresťanskú vieru s tak požehnaným úspechom, že zakrátko tu založil rozkvitajúcu osadu veriacich, ktorú ako prvý biskup spravoval. Anián bol po troch rokoch od Marka ustanovený za jeho nástupcu na biskupskom stolci v tomto meste. Počet kresťanov v Alexandrii sa zakrátko rozmohol do takej miery, že tu mali niekoľko posvätných miest k sláveniu Božích služieb.

Tento utešený rozkvet kresťanskej obce v Alexandrii vzbudil závisť a nenávisť nepriateľov. Pohanskí Egyptania a Gréci sa spojili so zatvrdnutými Židmi v Alexandrii proti veriacim a striehli najmä na život biskupa Marka. Keď to Marek videl, odišiel z hlavného mesta a obchádzal kresťanské obce v Lýbii, ktoré vo viere utvrdzoval a vysväcoval im biskupov a kňazov. Občas prichádzal potajomky do Alexandrie, aby zariadil cirkevné veci. Medzitým po ňom nepriatelia pátrali. Raz v Pánov deň, práve keď Marek v Alexandrii slúžil najdrahšiu novozákonnú obeť, prepadol ho zúrivy zástup ľudu. Útočníci mu hodili na hrdlo povraz, šmýkali ho po uliciach mesta k morskému brehu a polomŕtveho ho uvrhli do žalára. Svätec sa pri týchto výtrznostiach nestáľoval a len chvála Božia znela z jeho úst. V žalári sa mu zjavil Spasiteľ a potešil ho i posilnil k ďalšiemu utrpeniu. Na druhý deň ho pohania uchopili znovu a šmýkali ho po uliciach i hrbol'atých cestách pri meste, až vypustil ducha v roku 68.

Vrahovia hodili umučené telo do ohňa, oheň bol však uhasený dažďom, a kresťania, pozbierajúc sväté ostatky, ich uložili úctivo do skalného hrobu opodiaľ mesta, kde sa zhromažďovali na Božie služby. Nad týmto hrobom bol už v roku 210 zbudovaný Pánov chrám. Jeho hrob sa stal slávnym pútnickým miestom. Neskôr boli jeho ostatky prenesené do Alexandrie.

V deviatom storočí získali benátski kupci v Alexandrii ostatky sv. Marka a previezli ich odtiaľ do svätého mesta. Sv. Marek bol od tej doby patrónom Benátskej republiky, a jeho symbol, okrídlený lev s knihou, sa stal potom celému svetu známym znakom benátskej obce, ovládajúce more.

26. apríla

Kletus alebo Anakletus sa narodil v Ríme a bol na biskupa vysvätený svätým Petrom. Stal sa nástupcom svätého Lina a bol pápežom od roku 79 do roku 91. Vynikal učenosťou a svätým životom. Zomrel v roku 91.

Niet rozdielu medzi otrokom a slobodným, ale všetko vo všetkom je Kristus. (Kol3,11)

Zita sa narodila v roku 1218 v Montesegrade pri meste Lukky v Toskánsku chudobným zbožným rodičom.

Už v dvanástom roku bola daná na službu do domu pána Fatinelliho v Luce v Taliansku. Tam slúžila štyridsaťosem rokov až do svojej smrti. Zo svetského hľadiska nebolo v jej živote nič zvláštneho. Avšak Boh so záľubou hľadel na túto dušu, lebo svätosť nezáleží na veľkých skutkoch, ale v tom, že i tie najmenšie úkony konáme z veľkej lásky k Bohu.

Zita vstávala zavčasu, aby mala čas na modlitbu a na sv. omšu, ktoré vykonávala každodenne, zatiaľ čo jej panstvo ešte spalo. Prácu si osladzovala krátkymi strelnými modlitbami. Záhaľku nenávidela a svoju prácu konala svedomite, nielen pre mzdu, ale z lásky k Bohu.

Zlých rečí sa bála viac než smrti, a kedykoľvek sa niekto opovážil pred ňou hovoriť dvojzmyselne, vzplanula posvätným hnevom a pohliadla na ľahkomyselníka tak ostro a vážne, že umlkol, alebo mu pohrozila prísne Božím trestom. Raz sa odvážil roztopašný mladík a chcel Zitu pobozkať, tá mu však dala takú ráznu po ústach, že sa zahanbil a už nikdy ju neobťažoval.

Jej láska k chudobným bola vynaliezavá. Obnosené šatstvo a prádlo starostlivo ukladala, čistila, spravovala a rozdávala žobrákom. Raz sa chystala za citelnej zimy na Vianoce do kostola. Keď pán videl, že nemá zimný odev, požičal jej svoj kožuch. Zita ho prijala s poslušnosti, keď však v chráme zbadala starčeka trasúceho sa zimou, zvliekla kožuch a zabalila do neho chudobného starca. Po Božích službách sa obzerala po žobrákovi, ktorému požičala kožuch, a keď ho nenašla, vrátila sa plná strachu domov. S plačom hovorila, čo sa jej prihodilo. Pán sa rozhneval a urobil Zite silné výčitky, avšak na poludnie, keď rodina sedela pri obede, prišiel žobrák s radostnou tvárou a vracal plný vďaka požičaný kožuch. Od tej doby si pán Zitu vážil a dôveroval jej vo všetkom.

Pre jej zbožnosť sa jej mnohí ľudia posmievali; ohovárali ju, že je pokrytecká. Ona však znášala ohováranie, akoby nič nepočula. Nezriedka sa stalo, že odprosila tupiteľa. Keď neskôr ľudia spoznali jej svätosť a chválili ju, rmútila sa a chodila tým častejšie ku svätej spovedi, lebo cítila nebezpečenstvo ľudskej chvály.

Svojou pokorou si získala neobmedzenú dôveru pánov, takže ju už nepokladali za slúžku, ale za dobrodinku a priateľku rodiny a zverili jej správu domu. Fatinelli mal k Zite takú úctu, že kedykoľvek sa rozhneval, jej obyčajným pohľadom alebo jediným slovom bol upokojený.

Tak slúžila Zita štyridsaťosem rokov v jednej rodine. Keď dosiahla šesťdesiaty rok, nežiadali jej páni, aby konala ťažké práce, ale poskytli jej príležitosť, aby sa mohla viac oddávať úkonom zbožnosti. Ale Zita neustala v práci; hovorievala: „Nechcem, aby ma smrť zastihla v záhaľke.“

Keď ochorela na zimnicu, prijala sväte sviatosti a obklopená vďačnou rodinou zosnula v Pánovi 27. apríla 1272. Po jej smrti volali deti po uliciach: „Svätá Zita zomrela!“

27. apríla

Peter Kanízus, vyznávač a cirkevný učiteľ

Judáš bdie, učeníci spia

Niekoľko rokov pred narodením Petra Kanízia sa Luther postavil proti Rímu. Peter sa narodil 8. mája 1521 v Nimwegách. Otec Jakub do Hondt (latinsky Canis) bol doktorom práv a starostom mesta. Jeho rod pochádzal z Nizozemska. Matka Egidia skoro zomrela, ale sestra druhej matky mala veľký vplyv na výchovu malého Petra. Keď mal 15 rokov, šiel na štúdiá do Kolína nad Rýnom. V roku 1540 sa stal doktorom filozofie. Krátko potom sa zoznámil s Petrom Fabrom, členom Ježišovho Tovarišstva. Zašiel k Fabrovi do Mohuče, aby u neho konal duchovné cvičenie podľa návodu Ignáca z Loyoly. Od tej doby Peter priľnul k Tovarišstvu celou dušou a vstúpil do rádu ako novic. Zároveň robil na vysokých školách prednášky o Novom Zákone.

Túžba po novotách a povrchná veda spôsobili teda skazu viery a zdivočenie mravov. I niektorí biskupi podporovali protestantské bludy. Kolínsky arcibiskup Herman z Wiedu tak robil na pohoršenie katolíkov. Peter Kanízus bol poverený, aby na arcibiskupa žaloval u cisára Karla V. Nehodný biskup bol podľa zásluhy zosadený. Horlivý augsburský biskup Otto Truchsen si obľúbil Petra Kanízia a poslal ho na tridentský snem. Snem bol preložený do Bologne a Peter sa odobral do Ríma, aby požiadal Ignáca z Loyoly o prijatie do

Ježišovho Tovarištva. Ignác neprijal nikoho, o koho spôsobilosti sa sám nepresvedčil. Kanízus obstál v skúške dobre a dňa 7. septembra 1549 zložil v Ríme do rúk zakladateľa jezuitov slávne rehoľné sľuby. Vtedy bavorský vojvoda Viliam IV. žiadal Ignáca, aby mu poslal kňazov do Ingolstadtu, ktorí by zvelebovali skleslé školstvo a ktorí by ľud v katolíckej viere utvrdzovali. Ignác poslal do Bavor troch zo svojich druhov, medzi nimi i Petra Kanízia, ktorý sa vrátil z Messiny, kde krátky čas učil mládež rečníctvu.

Peter Kanízus sa vydal na cestu do Nemecka. Cestou sa zastavil v Bologni a bol tam povýšený na doktora teológie, Do Ingolstadtu dorazil v roku 1549. Protestantické bludárstvo spôsobilo hroznú spúšť. Celé rozsiahle kraje boli od katolíckej Cirkvi odtrhnuté; mravnosť bola zvrhlá, klesala zo dňa na deň hlbšie a mnohí mali za to, že katolícke náboženstvo to vzalo za svoje. Peter Kanízus zveľadil najprv vysoké ingolstadtské školy; vychovával mládež znamenite, zvykal ich na modlitbu, prijímanie sviatostí, statočnému vyznávaniu a hájeniu katolíckej viery. Na kazateľnici dodával katolíckemu ľudu mysle a zmužilosti. V roku 1551 bol Peter poslaný do Viedne. Náboženské pomery tam boli žalostné. Kláštory boli opustené, rehoľné osoby boli predmetom posmechu a pohľadania, kňazský stav bol vydaný najnižším útokom, dvadsať rokov už nebol nikto vysvätený na kňaza, mnohé fary nemali duchovných správcov, kázeň v duchovenstve bola uvoľnená. Kanízus sa ihneď ujal pracovať na kazateľnici, v školstve, v duchovnej správe, aby povzniesol skleslý náboženský život. Stal sa rektorom vysokého učenia i novozaloženej jezuitskej koláže (ubytovacie zariadenie internátneho typu) a bol ustanovený dvorným kazateľom v chráme sv. Štefana. Dňa 25. marca po prvý raz vstúpil na kazateľnicu. Nemal viac než 8-10 poslucháčov. Spočiatku vadilo cudzie porýnske nárečie, ktorým hovoril a ktorému si viedenský ľud musel privykať; ale hlavnou príčinou neúčasti bolo, že ľud ľnul viac k bludárskym kazateľom.

Kanízus vytkal neveru, bludárstvo a náboženskú ľahostajnosť a nabádal ľud k radostnému vyznávaniu katolíckej viery.

Pôsobil nielen vo Viedni, ale vychádzal i do okolia, zvolával v opustených farnostiach mládež na kresťanské cvičenia, vysluhoval sviatosti a navštevoval chorých. Dedinský ľud počúval dychtivo jeho kázania a veľbil ho ako posla z nebies. Cisár Ferdinand I. sa radieval s Petrom o náboženských veciach, zveril mu opravu viedenského vysokého učenia.

Protestanti zúrili, keď Peter Kanízus prišiel do Prahy. Nazývali ho „psom“ (narážali na jeho meno canis=pes). Vtipne im odpovedal svätec: „Len vlci nenávidia psa, ovečky však psovi dôverujú.“

Doba, v ktorej žil sv. Peter, bola doba humanizmu. Vzdelanci sa začali zaoberať starými gréckymi, pohanskými spismi; nadchli sa pre staré pohanské umenie. Tieto myšlienky mali zhubný vplyv na celý život. Omnoho horlivejšie sa čítali spisy pohanských gréckych a rímskych básnikov než Sväté Písmo. Tým sa šířila nemravnosť a nenávisť i vo verejnom i rodinnom živote. Najhoršie bolo, že sa skaza nezastavila ani pred kňazským stavom. „Soľ zeme sa skazila.“ V Ríme až do palácov kardinálov vnikol svetský duch, duch ľahkovážnosti.

Šľachetný španielsky knieža vtedy napísal: „Ľudsky povedané, zdá sa, akoby Cirkev musela zahnúť vnútornou hnilobou.“

Platilo prorokove slovo: „Vodcovia ľudu sú všetci slepí, všetci nevedúci: nemí psi, nemohúci štekať.“ (por. Iz56,10)

Sv. Peter Kanízus nariekal: „Judáš bdie, učeníci spia.“ On však nespál, nebol slepý, nebol nemý.

Vedel, že hovorené slovo nestačí. Videl, ako bludári rozširovali svoje bludné učenie tlačou. Nelenil. Vydal svoj Katechizmus. Ako sa namáhal, aby tento súhrn katolíckeho učenia bol čo najdokonalejší! Ešte rok pred smrťou trasúcou sa rukou pracoval na oprave tejto zlatej knihy. Čo sa namodlil a naprosil iných o modlitbu, aby Boh dal tejto knihe svoje požehnanie! Keď sv. Peter umieral, mal jeho katechizmus 200 vydaní, bol preložený do 12 jazykov. Neskôr vyšiel asi v 50 jazykoch a dosiahol 400 vydaní.

Istý misionár, ktorý pôsobil v Severnej Amerike, našiel medzi tamojšími vysťahovalcami ľudí, ktorí už niekoľko rokov nevideli kňaza. Napriek tomu boli i oni aj ich deti vo viere dobre poučení. „Ako je to možné?“ pýtal sa udivujúc. „Dôstojnosť, z domova sme si so sebou priniesli tri knihy: Katechizmus, Postilu (zbierka kázni a výkladov biblie) a Životy svätých. Tieto knihy sme čítavali každý večer po práci a zvlášť v nedeľu. Pritom sme sa usilovne modlili, aby nám Boh dal svoje svetlo.“

V Prahe sa Peter ubytoval v nemocnici Krížovníkov s červenou hviezdou. Na stavbu internátu a školy dostal dominikánsky kláštor v Starom Meste pri moste, vtedy spustený. Kláštor bol opravený a s Petrom sa v ňom ubytoval ešte jedenásť členov Ježišovho Tovarištva. Katolíci ich prijali s radosťou, protestanti

s nenávisťou. Jezuiti boli na ulici tupení, hádzali na nich blato a kamenie. Odporcovia na nich číhali na Karlovom moste, chcjúc ich zvrhnúť z mosta do Vltavy.

Jezuiti zahájili 7. júla 1556 u sv. Klimenta vyučovanie, najprv na nižších školách, potom na vyšších školách a zriadili novú katolícku Ferdinadovu univerzitu, ktorá zakrátko predstihla starú Karlovu univerzitu, sťaška živoriacu. Najprv mali málo žiakov, ale časom žiakov pribúdalo, školy rozkvitali; na svätoklimentskom internáte bol otvorený konvikt, vychovávajúci ústav pre šľachtických a zámožných mládencov. Všetky tieto ústavy sa stali ohniskom nového katolíckeho života, lebo z nich vychádzali uvedomelí muži, ktorí vyznávali katolícku vieru a svoju poslušnosť k Cirkvi dosvedčovali životom. Jezuiti kázali najprv latinsky, ale zakrátko prišli z Ríma prví členovia Ježišovho Tovarišstva, ktorí boli Česi a tak kázali česky. Medzi nimi vynikali Václav Šturm, Alexander Vojt, Baltazár Hostounský.

Z Prahy sa odobral Peter Kanízus do Poľska, kde bol v roku 1558 poslaný k poľskému kráľovi Zigmundovi Augustovi. Poľský ľud rýchlo priľnul k Petrovi, ale tiež Peter si zamiloval poľský ľud a prial si v Poľsku žiť a zomrieť. Ale nemohol tam zostať; lebo cisár Ferdinand povolal Petra do Augsburgu, kde sa práve konal ríšsky snem. Kanízus tam bol ustanovený kazateľom hlavného chrámu. Protestanti privítali Petra s nenávisťou; chceli ho ukričať, zastrašiť. Ale Peter sa nezľakol; neohrozene kázal katolícku náuku, učil deti náboženstvo, dával duchovenstvu návod na konanie duchovných cvičení, nezabúdajúc na študujúcich, ani na chudobných a chorých. Mnoho odpadlíkov sa vrátilo do katolíckej Cirkvi. Keď Kanízus prišiel do Augsburgu, bola tam len desatina katolíckych obyvateľov; po 7 rokoch jeho pôsobenia bola už polovica katolícka.

Od roku 1571 do 1578 bol Kanízus kazateľom v Innomostí. Zvyšok života strávil Peter vo Frýburgu vo Švajčiarsku. Tam pôsobil 17 rokov, založil internát a Mariánsku družinu s požehnaným výsledkom.

Peter Kanízus žil sebazapieravým životom; i pri poslednej chorobe sa postil a bičoval. Denne sa modlieval ruženec za duše v očistci; bol pokorný, nehanbil sa upratovať rehoľný dom a umývať riad v kuchyni. Katolíci ho ctili, ale i rozvážni protestanti sa dávali od neho poučiť. Prijal sviatosti umierajúcich a zomrel dňa 21. decembra 1597. Býva nazývaný „svetlom katolíckej Cirkvi, apoštolom Nemecka a Švajčiarska“. Pápež Pius XI. o prehlásil za „cirkevného učiteľa“.

28. apríla

Pavol z Kríža, vyznávač

Pavol sa narodil v Ovade opodiaľ mesta Alessandria v Piemontsku. V detskom veku spadol do rieky a bol zvláštnou ochrannou Panny Márie zachránený pred utopením. Pavol dorastal pod bedlivou starostlivosťou bohabojných rodičov v nábožnosti a nevinnosti srdca, a keď dospel, zahorel vrúcou láskou k ukrižovanému Spasiteľovi, rád rozjímal o jeho utrpení.

Keď počul, že sa v Benátkach zbiera vojsko na obranu proti Turkom, rozhodol sa, že tiež pôjde bojovať proti neveriacim, avšak Boh ho napomenul na modlitbách, aby sa radšej venoval hájeniu Cirkvi a starostlivosti a večnú spásu blížnych. Vrátil teda prijatú zbraň, zamietol skvelý sobáš s urodzenou nevestou i veľké dedičstvo po bohatom strýkovi, prijal z rúk alessandrijského biskupa drsné kajúce rúcho a nazval sa „Pavlom z Kríža“.

Hoci Pavol ešte nebol kňazom, dal mu biskup dovolenie, aby mohol ľudu hlásať Božie slovo, poznajúc jeho znalosť duchovných vecí i svätosť života. Pavol si zriadil pri dedinskom chráme pustovňu a začal obyvateľstvu okolitých osád vykladať tajomstvo Pánovho umučenia, líčiac hroznú zlobu hriechu a vyzývajúc k pokániu. Tu v ňom skrsla myšlienka, že za misijným účelom pre ľud založí zvláštny rád sv. Kríža a utrpenia Kristovho. V roku 1725 putoval v milostivom lete do Ríma a predniesol pápežovi Benediktovi XIII. svoj úmysel. Pápež schválil tento úmysel a sľúbil mu svoju podporu. Hneď potom začal Pavol študovať bohoslovie a bol v roku 1737 od pápeža Klementa XII. v Ríme posvätený na kňaza. Z Božieho vnuknutia ustanovil bratom svojho rádu čierne rúcho označené nástrojmi Pánovho umučenia. Akonáhle získal desať druhov, potvrdil pápež Benedikt XIV. v roku 1741 jeho rád pod menom Passionistov (ctiteľov Pánovho umučenia). Členovia tejto novej rehole sa zavazovali okrem obyčajných troch sľubov chudoby, čistoty a poslušnosti, ešte štvrtým sľubom, že budú rozširovať v ľudu úctu k Pánovmu umučeniu.

Nová rehoľa sa hneď tešila Božiemu požehnaniu, takže do nej vstupovali znamenití muži, ktorí spoločne s Pavlom na Pánovej vinici pre spásu ľudských duší horlivo pracovali. Pavol zomrel v Ríme dňa 28. apríla 1775.

29. apríla Peter Veronský, mučeník

Peter Veronský sa narodil v roku 1205 alebo 1206 v meste Verona sektárskym rodičom, ktorí boli oddaní albigenským bludom. Pretože v meste nebolo sektárskych škôl, otec poslal Petra do katolíckej školy. Peter priľnul ku katolíckej viere. Raz sa Peter, idúc do školy, stretol so svojím strýkom, ktorý bol tiež prívržencom albigencov. Strýko sa ho pýtal: „Čo si sa učil dnes v škole?“ Chlapec odpovedal: „Apoštolskému vyznaniu viery,“ a začal hneď odriekavať: „Verím v Boha, Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme...“ Ale strýko ho zakríkol: „Svet nepochádza od Boha, ale od diabla.“ Peter sa nedal pomýliť a povedal, že nikdy inak veriť nebude. Strýko šiel ku chlapcovmu otcovi a vytykal mu, prečo posielal dieťa do katolíckej školy. Preto dal otec načas vyučovať doma a potom ho poslal na vysoké učenie do Bologne. V Bologni zostal Peter nábožný a mravný, nedávajúc sa zväzdať skazenými druhmi; v roku 1221 vstúpil do dominikánskeho rádu.

Raz bol povolaný k predstavenému, aby sa zodpovedal z obvinenia, ktorým bol obviňovaný, že vraj sa dopustil hrubého poklesku. Ako nevinný odpovedal pokorne: „Som veľký hriešnik a podrobím sa akémukoľvek pokoreniu.“ Predstavený sa domnieval, že sa týmito slovami Peter priznáva k domnelému poklesku, a poslal ho do iného kláštora, kde mu bolo uložené veľmi prísne pokánie. Peter znášal všetko mlčky a trpezlivo. Až po troch mesiacoch si zaúpel v chráme pred Ukrižovaným ľútostnými slovami: „Najsladší Ježišu, Ty vieš, že som sa ničím neprevinil a že som nevinný, prečo teda dopúšťaš, aby som bol nespravodlivo odsudzovaný?“ Vtom započul hlas: „A čo zlého, Peter, som urobil ja, že ma pribili na kríž? Nebuď teda malomyseľný a uč sa odo mňa niesť trpezlivo svoj kríž!“ Od tej doby nemal Peter vrúcnejšie pranie, než aby z lásky ku Kristovi mohol veľa trpieť.

Keď kázal proti albigenským bludom, bludári sa na neho rozhnevali a striehli mu na život. On však povedal na kázni: „Viem, že kacíri najali na mňa úkladných vrahov. Nuž, nech teda zvedia, že mi nemôžu viac prospieť, než keď mi poskytnú možnosť, aby som svoj život obetoval pre Kristovu vieru.“

V sobotu pred nedeľou Tomášovou (prvá nedeľa po Vzkriesení), keď sa Peter vracal do Milána, číhali na neho dvaja vrahovia. Keď ho jeden z nich uvidel, vyrútil sa na neho a udrel ho sekerou do hlavy. Mučeník klesol na zem, avšak po chvíli sa vzpriamril, pokrľakol a začal odriekať apoštolské vyznanie viery. Práve keď dokončil modlitbu: „Pane, do tvojich rúk porúčam svoju dušu,“ bol prebodnutý dýkou a zomrel. Bolo to v roku 1252.

30. apríla Katarína Sienská, panna „Láska všetko znáša.“ (1Kor13,7)

Katarína Sienská sa narodila v Siene v Taliansku. Jej otec sa volal Jakub Beninkasa; bol zámožný farbiar a mal na vidieku statok. Matka Lapa, rodená Viaganti, bola žena rozšafná, ale prostá; zo všetkých svojich 25 detí milovala najviac Katarínu. Katarína javila už v detskom veku znamenité nadanie a nežnú zbožnosť; zatúžila po tichom živote; zavčasu si zaumienila zasvätiť svoj život Bohu v ustavičnom panenstve.

Rodičia mienili Katarína vydať; matka jej nakázala, aby sa vkusne vystrojila. Ona odpovedala: „Pozorujem, že ma chcete vydať stoj čo stoj. Ešte som dosiaľ svoje predsavzatia neprejavila; ale teraz vám musím otvoriť svoje srdce. Urobila som sľub ustavičného panenstva, a skôr sa obmäkčí kameň, než by som sa dala od svojho predsavzatia odvrátiť. Nemôžem vyhovieť vášmu prianiu a vyvolať si ženícha; lebo som si ženícha už vyvolila, Ježiša Krista. Ak mi chcete dovoliť, aby som ako služobná zostala v dome, nuž, budem vám slúžiť. Ak ma však chcete vyvrhnúť ako neužitočného člena rodiny, nech sa stane Božia vôľa! Boh mi pomôže.“ Otec povedal: „Ži si teda podľa svojho presvedčenia!“

V Siene žila úbohá žena chorá na malomocenstvo. V nemocnici ju nikto nechcel obsluhovať zo strachu pred nákazou. Keď sa o tom Katarína dozvedela, denne ženu navštevovala a starala sa o ňu. Avšak chorá sa jej za lásku odmenila nevďakom. Keď jej niečo nešlo po vôli, nadávala Kataríne a robila jej výčitky. Svätica sa láskavými slovami ospravedlnila a prosila o odpustenie, akoby chorá bola nejakou kráľovnou.

Katarína vstúpila do tretieho rádu sv. Dominika. Jedna zo sestier tohto rádu, menom Palmerina, sa veľmi veľa modlila a obetovala svoj majetok na zbožné účely, bola však pyšná a zlomyseľná. Mala takú závisť a nenávisť proti Kataríne, že sa rozčuľovala, už keď ju len videla alebo počula jej meno. Katarína sa

snažila láskavosťou a úprimnosťou získať jej srdce, avšak márne. Palmerina ochorela. Katarína sa ponúkla, že ju bude ošetrovať. Chorá však zlostne žiadala, aby okamžite opustila dom. Blížila sa smrť; bez toho že by bola zaopatrená svätými sviatosťami, ležala Palmerina tri dni a tri noci v bezvedomí v smrteľnom zápase. Čo urobila Katarína? Tri dni a tri noci sa vrúcne modlila, aby Pán tej duši odpustil. Boh vypočul jej prosbu: umierajúca prišla k vedomiu, spoznala svoju vinu, srdečne ju ľutovala a zmierená s Bohom zomrela.

Iná sestra tretieho rádu, Andrea, ochorela na rakovinu. Pre zápach k nej nikto nechcel ísť. Katarína ju ošetrovala. Raz ju zlý duch pokúšal: naplnil ju takým odporom voči chorobe, že jej prišlo zle, keď vkročila do izbičky chorej. Avšak Katarína sa hrdinsky potrestala za túto slabosť: napriek všetkému odporu pobozkala hnisajúcu ranu. Keď ju zlý duch takto nepremohol, pokúsil sa iným spôsobom: chorá cítila väčšiu a väčšiu odpor voči sv. Kataríne a ten sa stupňoval až k nenávisti a podozrievaniu najhoršieho rázu. A neuspokojila sa len myšlienkami, svoje klamstvá vyslovovala pred ľuďmi a jej slovám všetci verili; sestry tretieho rádu sa odvrátili od svätice. Márne bolo uisťovanie, že je nevinná. Katarína sa obrátila k Pánovi a sťažovala sa mu, že to už neznesie. Spasiteľ jej ukázal dve koruny: zlatú a trňovú a povedal: „Obe koruny dostaneš, vyvol si, ktorú chceš v tomto živote; druhá ti zostane po smrti.“ Katarína odvetila: „Pane, svoju vôľu som Ti už obetovala, keď si však praješ, aby som si vybrala, chcem Ti byť podobná v bolestiach.“ Vzala trňovú korunu a tak silno si ju vtlačila na svoju hlavu, že ešte dlho cítila bolesť. Keď matka počula o ohováraníach, trpkovo vyčítala Kataríne: „Nehovorila som ti, že sem nemáš chodiť? Teraz máš za to odmenu: zakazujem ti, aby si ešte raz vkročila do domu tej osoby.“ Avšak svätica prosila: „Hľa, i nám Pán dobré robí napriek všetok náš nevďak. Keby som chorú opustila, zahynula by. Keď jej však pomôžem, možno že sa obráti.“ Obmäkčila matku a skutočne sa chorá obrátila.

Katarína, útlá panna, chatrného zdravia, pracovala za vtedajšej rozorvanej doby na urovnaní sporov a na povznesení Cirkvi. Neobyčajnými darmi svojho ducha, hrdinskými cnosťami došla k veľkej vážnosti v celom Taliansku.

Jej pôsobením sa pápež Gregor XI. vrátil v roku 1377 k trvalému pobytu do Ríma. Rok potom zomrel a bol zvolený Urban VI. Nový pápež bol muž učený a čistých mravov; reformu cirkevného života robil s väčšou prísnosťou a energiou než opatrnosťou. Katarína ihneď vystihla tento rys jeho povahy a napísala mu list, v ktorom ho zaprisahala, aby vedľa spravodlivosti a prísnosti dbal i o zhovievavosť a lásku. Žiaľ, že Urban neposlúchol tieto slová; ihneď po korunovácii vytkol kardinálom, prečo sú v Ríme, namiesto toho, aby boli vo svojich diecézach! A vytkol im to príkrými slovami. Odbojní kardináli zvolili protipápeža Klementa VII., ktorý sa opäť usadil v Avignone. Tak vznikol rozkol, ktorý naplnil Katarínu hlbokou bolesťou. Odobrala sa k pápežovi do Ríma a dohovárala mu.

Raz nastal spor medzi kňazmi, či má Katarína prijímať častejšie Pánovo Telo alebo nie. Jeden z nich sa dovolával sv. Augustína, ktorý hovoril, že nemieni častejšie prijímanie ani haníť ani doporučovať. Katarína dala rozhovoru žartovný smer povediac: „Keď ma ani sv. Augustín nehaní, prečo by ste ma vy hanili?“

Katarína priviedla mnoho ľudí na cestu cnosti; pohla ich, aby sa spovedali. Ktosi namietal, že pôjde za pokánie do Ríma alebo do Compostelly. „A ak ti poviem, prečo sa zdráhaš, pôjdeš k spovedi?“ – „Áno.“ – „Hľa! Ty si ten a ten hriech spáchal vtedy, na tom a tom mieste, a to je dôvod, prečo sa vyhýbaš spovedi.“

Medzi jej žiakmi sa našiel i Judáš, mních; pocítil ku Kataríne zmyselnú lásku. Ale pretože Katarína bola takým citom úplne neprístupná, zmenila sa jeho láska v nenávisť. Chcel ju i zavraždiť. Vystúpil z rádu a obesil sa. Jeho meno nie je známe.

V roku 1380 napísala svoje posledné listy pápežovi Urbanovi VI. a svojmu spovedníkovi Raymundovi z Kapuy. Hoci bola na umretie, chodila každodenne do chrámu. Dňa 29. apríla 1380 zvolala svoju družinu a rozlúčila sa s ňou. Vyznala sa všetkým prítomným zo svojich hriechov, že bola Bohu nevďačná a v jeho službe liknavá. Prijala požehnanie od svojej plačúcej matky. Potom vyriekla slová: „Konečne ma voláš, ó Bože môj; s radosťou sa k Tebe ponáham.“ Tak zomrela ešte len 33 ročná.

„Nádenník Božej Prozreteľnosti.“

Jozef Benedikt Kottolengo sa narodil 5. mája 1787 v Bra, piemontskom mestečku. V učení vraj veľmi neprosplieval; neskôr sa vzchopil a bol v triede prvý. V Asti bol vysvätený na kňaza. Odobral sa do Turína. Tam videl mnoho hmotnej i duchovnej biedy. Raz bol zavolaný ku chorej žene, matke niekoľkých detí; do nemocnice ju neprijali a doma trpela s deťmi veľkou núdzou. Vtedy poňal úmysel, zriadiť nemocnicu pre opustených chorých.

Založil „malý dom Božej Prozreteľnosti“. Už za niekoľko rokov mal v dome 600 obyvateľov; sirôt, mrzákov, chorých, padlých, slabomyselných, nevyliciteľných, jednoducho úbožiacov všetkého druhu. A to všetko bez nejakého finančného základu a bez zaistenia pre budúcnosť. Čo však bude s tými úbožiaci verejnosti na obtiaž. Preto sa jedného dňa objavil u Kottolenga minister vnútra a začal: „Prepáčte, pán kanoník, že vás obťažujem. Ste riaditeľom tohto ústavu? – „Vaša excelencia, nie som práve riaditeľom. Som len nádenníkom Božej Prozreteľnosti.“ – „Odkiaľ beriete prostriedky, aby ste živilí toľko osôb?“ – „Od Božej Prozreteľnosti, ktorej nehodným sluhom som.“ – „A k výžive toľkých ľudí sú potrebné peniaze a majetok. Kde to nachádzate?“ – „Mal som už česť povedať vašej excelencii, že Prozreteľnosť sa stará o všetko.“ – „To je všetko dobré a pekné, avšak kráľovská vláda má právo vedieť, ako sa to deje. Lebo púšťať sa do tak veľkého podniku nie je múdre a bez nebezpečia.“ – „Excelencia! „Malý dom“ žije len pod krídlami Prozreteľnosti, ktorá nám posielala dobrovoľné dary. Vaša excelencia sa znepokojuje o vec, ktorá mi nepôsobí ani najmenší nepokoj. Božia Prozreteľnosť nás neopustí, verte tomu! Ľudia nás môžu opustiť: Boh nikdy!“

Naprázdnno sa vrátil minister ku kráľovi a povedal mu: „Tento kanoník mal dlhú reč o Prozreteľnosti, avšak vôbec mi nič nevysvetlil. Je to svätý muž, to je jediné, čo o ňom môžem povedať.“

Božia Prozreteľnosť svojho nádenníka neopustila. Nespočetnými zázrakmi pomáhala, i keď sa zdalo, že všetko je stratené.

Keď v roku 1851 vypukla cholera, ľudia susediaci s ústavom si z obavy pred nákazou vymohli na úrade zatvorenie Kottolengovho ústavu. Ten však neklesal na mysl; žartovne hovoril: „U nás doma hovorievajú: Kapusta sa vydarí, ak sa presadí; nuž presadíme i ústav.“

Kottolengo presadil ústav do iného predmestia, zvaného Valdocco. Dielo sa vzťahovalo očividne. Podivuhodný bol jeho organizačný talent; na všetko myslel, na nič nezabudol.

Láska k pacientom bola nevyčerpatelná; kto s ním jednal, vycítil, že je svätec. Jeho horlivosť strávila jeho telesné sily. Na lekárovu radu sa odobral k svojmu bratovi do Chieri; tam sa jeho stav zhoršil. Zaopatrený sviatosťami sa modlil: „Radoval som sa, že mi bolo povedané: Pôjdeme do domu Pánovho!“ Zomrel 30. apríla 1852.

„Pán je môj pastier, nebudem trpieť nedostatok.“ (Ž 23,1) Keby i tábor vojska povstal proti mne, nezľakne sa moje srdce. Keby sa zdvihla proti mne i vojna, ja predsa len dúfam.“ (Ž 27,3)